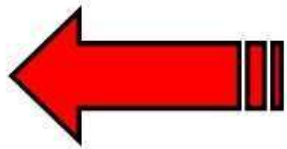
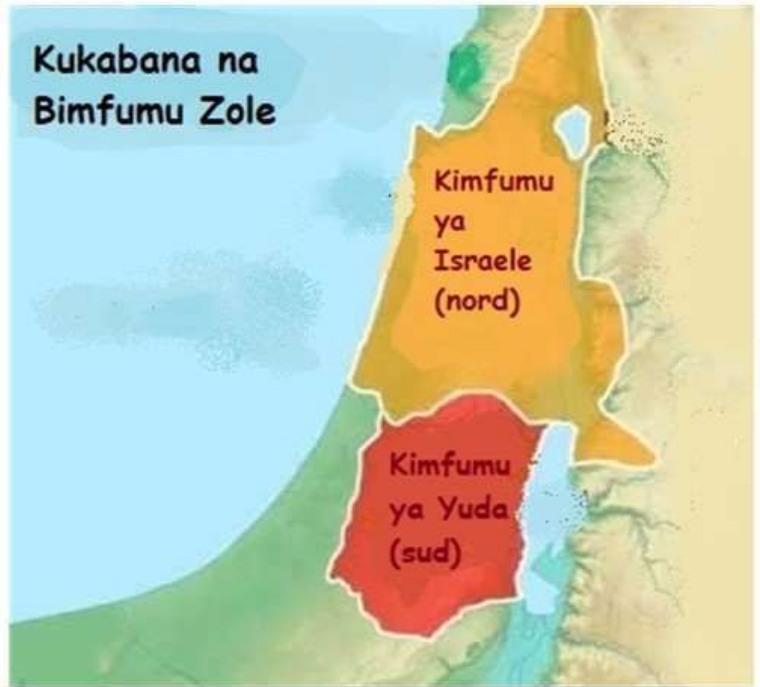

- Kuyantika 1**
- Kuyantika 2**
- Kuyantika 3**
- Kuyantika 4**
- Kuyantika 5**
- Kubasika-Levi**
- Kutanga-Kulonga**
- Yozue**
- Bazuzi-Ruti**
- 1 Samuele, Bankunga**
- 2 Samuele, 1 Bansangu**
- 1 Bantotila**
- 2 Bantotila, 2 Bansangu**

Yobi

KIMFUMU YA YUDA-Bilumbu ya Nsuka

Ndambu mikanda ya 2 BANTOTILA ti 2 BANSANGU, YEZAYA ti YEREMIA, NAHUMI, SOFONIA, HABAKKUKI, MISHE, MAWA

(Baleso 40)

Le Projet MWINDA—Ministères pour Chaque Enfant
 Merci à www.freebibleimages.com/SweetPublishing sambu na dessein.

ecmafrica@ecmafrica.org

Musoniki: *Mama Lorella Rouster. MCE*

KIMFUMU YA YUDA—

Bilumbu ya Nsuka

[NB : Moniteur, baleso yai ke landa mukanda ya baleso ya Kimfumu ya Kukabana.]

Baleso ya kele na mukanda yai :

Leso 42. Mfumu Ezekiasi tulaka ngolo kusukula Nzo-Nzambi ti kuvutula bisambu. 2 Bansangu 29

Bankunga 100 :2a, 4 Beno samba Mfumu Nzambi na kiese...Beno kota na nzo na Yandi, beno kumisa Yandi, beno pesa Yandi mersi ti lukumu yonso !

Leso 43. Ezekiasi nataka mpasi na yandi na Mfumu Nzambi. Yezaya 36-37

Yezaya 37 :14 Ntotila Ezekiasi bakaka mukanda yina...yandi tangaka yo. Ebuna yandi kwendaka na nzo-Nzambi ti mukanda yango. Yandi tulaka yo na ntwala ya Mfumu Nzambi.

Leso 44. Profete Yezaya songaka na ntwala mutindu Yesu Mesia ta mona mpasi sambu na mbi na beto. Yezaya 53 :1-9

Yezaya 53 :6 Beto yonso, beto vandaka kuyungana bonso mameme, konso muntu na nzila na yandi. Ebuna Mfumu Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu na yandi (Yesu Mesia).

Leso 45. Ezekiasi lombaka Nzambi, ebuna Nzambi yikaka yandi bamvula 15. Kansi na nima, yandi kumaka lulendo ti salaka mubulu. 2 Bantotila 20:1-21

Yakobo 4 :6b ...Nzambi kele mbeni ya bantu ya lulendo, kansi Yandi ke songaka mambote na Yandi na bantu yina ke na lulendo ve.

Leso 46. Manase salaka mbi na mpila nde Nzambi zengaka zuzema sambu na Kimfumu ya Yuda. 2 Bantotila 20:21, 21 :1-18, Nahumi 1 :2-3

Bankunga 9 :8-9

Kansi Mfumu Nzambi kele kaka Mfumu tii kuna. Yandi ke tulaka kiti na Yandi ya kimfumu sambu na kusambisa bantu.

Yandi ke yalaka nsi-ntoto na nzila ya masonga. Yandi ke sambisaka bantu kiteso mosi.

Leso 47. Manase balulaka ntima na kimpika, kansi mwana na yandi landaka mbandu na yandi ya ntama. 2 Bansangu 33 :11-18, 2 Bantotila 21 :18-23

Galatia 6 :7 Beno kudikusa ve, sambu bo ke sekaka Nzambi ve. Muntu ke katulaka bambuma yina ya yandi ke kunaka.

Leso 48. Yoziyasi nataka reveil, yo yina ndola bwaka ve na bilumbu na yandi. 2 Bantotila 21:24, 22:1—23:30, 2 Bansangu 34 :1-19.

Yezaya 55 :6 Beno sosa Mfumu Nzambi, awa ya beno lenda mona Yandi. Beno samba Yandi, awa ya Yandi kele penepene.

Leso 49. Ndola yantikaka kubwa na Kimfumu ya Yoakazi. 2 Bantotila 23 :30-34

Yezaya 55 :10-11 Mambu ya Mono (Nzambi) ke tubaka...yo ke vutuka ve mpamba na Mono, kana yo me sala ntete ve luzolo na Mono...

Leso 50. Yoyakimi yokaka Mukanda ya Nzambi tiya. 2 Bansangu 36 :5-8, Yerima 36

Baebreo 3 :15 ...Nzambi ke tuba nde : ‘Kana beno ke wa ndinga na Mono bubu yai, Beno sala ntungolo ve....’

Leso 51. Nzambi nganinaka bo na munoko ya bapofete na Yandi, ti songaka Mesia ya fweti kwisa. Bitini ya Sofonia, Habakuki, Mishe □ Verset ya Kulonguka :

Mishe 5 :1 Mfumu Nzambi ke tuba nde : « Nge Betlehemi-Efrata, nge kele bwala mosi ya kuluta

fioti na ntoto ya Yuda. Kansi na kati ya bantu na nge, Mono ta basisa Mfumu yina ta yalaka bantu ya Israele. Dikanda na Yandi kele ya ntama. »

Leso 52. Nzambi landaka kupesa ndola na ntangu ya Yoyakini. 2 Bantotila 24 :6-16

□ Verset ya Kulonguka :

Yezaya 55 :7 Muntu ya mbi kubika nzila na yandi ya mbi, muntu ya nku kubika bangindu na yandi ya nku, bo vutuka na Mfumu Nzambi. Yandi ta wila bo mawa. Bo vutuka na Nzambi na beto. Yandi ke lembaka ve na kulolula.

Leso 53. Mfumu ya mbi Sedasiasi tulaka Yeremia na prison na dibulu ya potopoto, kansi muntu ya ndombe gulusaka yandi. Yeremia 37 & 38 :1-13 □
Verset ya Kulonguka :

Bankunga 119 :90a (Mfumu), Nge ke salaka mpi mambu mutindu nge ke tubaka tii kuna...

Leso 54. Ndola ya nsuka. Yeruzalemi panzanaka. 2 Bantotila 25

Leso 42. Mfumu Ezekiasi tulaka ngolo kusukula Nzo-Nzambi ti kuvutula bisambu.

Histoire yai ke monika na : 2 Bansangu 29 I.

PREPARATION SAMBU NA
MONITEUR-

□ Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde Nzambi ke ya kulunga kubaka bisambu na beto. Beto bantu na Yandi zola mingi kusamba Yandi.

□ Verset ya Kulonguka :

e

□ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Kumisa Nzambi
Kitoko, Kitoko

II. REVISION

□ Verset ya Kulonguka : Beto baka diaka--

Yezaya 55 :7 Muntu ya mbi kubika nzila na yandi ya mbi, muntu ya nku kubika bangindu na yandi ya nku, bo vutuka na Mfumu Nzambi. Yandi ta wila bo mawa. Bo vutuka na Nzambi na beto. Yandi ke lembaka ve na kulolula.

Leso 55. Profete Yeremia dilaka kubwa ya Yeruzalemi. Bitini ya Mukanda ya Mawa

□ Verset ya Kulonguka :

Mawa 3 :22 Kuzola Mfumu Nzambi ke zolaka beto, yo ke manaka ve. Mawa na Yandi ke landaka tii kuna.

- Ntangu yai, banzenza me bedisa Kimfumu ya Israele na norde. Bantu ya Kimfumu yina me kuma bampika. Bantu ya Yuda me mona nki Nzambi salaka na bo sambu bo buyaka yandi. Tii ntangu yai, ndambu ya bamfumu na bo me tesa kulanda Nzambi, kansi mingi ve. Keti bo ta landa na nzila ya mbi mpi, to bo ta landa Nzambi? Baleso yai ke tadila ntangu ya bo ke zenga kestio yina.

III. KULONGA LESO YAI

- Kuyantika : Sambu na nki bantu yonso zola ve kukwenda na nzo-Nzambi, kusamba Yandi ? [Moniteur, bana lenda pesa bangindu na bo.] Raison mosi lenda vanda nde bo zola Nzambi ve, yo yina, bo zola ve kulanda bansiku na Yandi.

Na bilumbu na ntwala Ezekiasi kumaka mfumu, bamfumu mingi buyaka Nzambi. Bo bebisaka nzoNzambi. Bo katulaka bima ya Nzambi songaka bo kutula na kati. Bo fulusaka yo na poubelles ya mvindu. Bo kangaka bisambu sambu bantu kwenda

kusamba biteki. Bo salaka yai yonso ata Mfumu Nzambi vandaka Nzambi ya gangaka zulu ti ntoto, ya pesaka bo mpi moyo.

Malongi ya nene ya lesa yai (developpement) na banti 4 :

42.1 Na ntima yonso, Mfumu Ezekiasi zolaka kuvutuka na Nzambi ti kuvutula bisambu na

NzoNzambi. Tangila bana baverse yai :

2 Bansangu 29 :1 Ezekiasi kumaka ntotila ntangu yandi me lungisa bamvula 25. Yandi yalaka bamvula 29 na Yeruzalemi.

1 Ezekiasi salaka mambu yina pesaka Mfumu Nzambi kiese, kaka mutindu salaka nkaka na yandi Davidi.

2 Na ngonda ya ntete ya mvula ya ntete ya kimfumu na yandi, Ezekiasi kangulaka diaka bakielo ya Nzo-Nzambi, ebuna yandi yidikaka yo.

4-9 Yandi bingaka banganga-Nzambi ti bantu ya dikanda ya Levi...Yandi tubaka na bo nde : «...Bankaka na beto salaka mubulu na Mfumu Nzambi...Yo yina Mfumu Nzambi wilaka Yuda ti Yeruzalemi makasi. Yandi salaka na mpila nde bantu ya nkaka...kuseka bo.

10 Kansi mono ...ke zola kuwakana na Mfumu Nzambi...na mpila nde Yandi katula makasi ya Yandi ke wila beto.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

42.2 Bantu ya Levi ya Nzambi me sola sambu na kisalu ya Nzo-Nzambi, bo salaka ngolo. Bo sukulaka Nzo-Nzambi na bilumbu 9.

Tangila bana baverse yai :

16 Banganga-Nzambi kotaka na kati ya NzoNzambi sambu na kukatula yo na nsiku.

Bo basisaka bima yonso yina vandaka mbi. Bo nataka yo na nganda...na nganda ya bwala. Bo losaka yo na dibeni...ya Sidroni.

...bo salaka ...kilumbu nana...sambu na kumanisa kisalu yonso ya kuyidika NzoNzambi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

42.3 Na lumbu na nima, Mfumu Ezekiasi kwendaka nswalu na Nzo-Nzambi sambu na kupesa bamakabu ya menga.

Tangila bana baverse yai :

19-24 Na kilumbu landaka na suka-suka, Ezekiasi bingaka bambuta yonso ya bwala, ebuna bo kwendaka ti yandi na Nzo-Nzambi. Bo nataka bangombe 7...mameme 7...banamameme 7, ti bankombo 7 sambu na kupesa makabu na Mfumu Nzambi...mpidina Nzambi ta lolula bo...Yandi ta ndima diaka nzo na Yandi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

42.4 Bantu mingi kwendaka na Nzo-Nzambi. Kuna bo sambaka Yandi na misiki ti na kiese.

Tangila bana baverse yai :

25-36 Ezekiasi tulaka bantu ya Levi na kati ya Nzo-Nzambi ti bagitare ti basembale na bo, bima ya miziki... banganga mpi...ti bampungi na bo...

Ntangu banganga vandaka kupesa makabu, bantu yantikaka kuyimba bankunga sambu na kupesa lukumu na Mfumu Nzambi... ntotila

Ezekiasi ti bantu yonso fukamaka ilungi na ntoto, bo sambaka Nzambi...Bo yimbaka na kiese yonso...

Mutindu yo yina bantu yantikaka diaka kusamba na Nzo-Nzambi. (Bo) yonso vandaka kiese mpenza sambu Nzambi sadisaka bo na kusala kisalu yai yonso.

31 :21 Na bisalu yonso ya yandi salaka sambu na kubongisa Nzo-Nzambi... yandi vandaka kudipesa mpenza na Nzambi, yo yina Mfum Nzambi salaka na mpila nde mambu na yandi yonso kubonga.

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

>< Kumanisa Malongi :

Mfumu Ezekiasi zolaka na ntima yonso kusosa Nzambi ti kuvutula bantu na Yandi. Mambu ya ntete yandi salaka vandaka kusonga fami ya Levi kusukula Nzo-Nzambi. Na nima, yandi ti bantu mingi sambaka kuna na kiese yonso. Bonso yandi, beto ya zola landa Yesu Kristo, beto zola mingi NzoNzambi. Beto zola mingi kusamba Nzambi ya nene na beto ti pesa Yandi lukumu. Devoir sambu na bakristo :

Kana nge kele mukristo, mono ke lomba nge na mposo yai kusamba Yandi na kiese konso mbala ya nge lenda.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kana nge zola ve Nzo-Nzambi, kana nge zola ve kusamba, mbote nge yindula mbote. Keti ya kieleka Yesu me changer ntima na nge? Keti ya kieleka nge me balula ntima? Nki Mpeve ya Nzambi kele kusonga nge? Nzambi ya salaka zulu ti ntoto, Yandi kele na Mwana mosi, Yesu Kristo, ya me zinga ti Yandi mvu ya mvu.

Yandi Kristo kotaka nsi-ntoto yai, Yandi fwaka na zulu ya kulunsi, sambu na kubaka ndola ya masumu yonso ya nge. Yandi ke na ngolo na zulu ya lufwa. Yandi telamaka ti Yandi ke na moyo bubuyai.

Kana nge balula ntima ti Yandi kota na ntima, ntima na nge lenda vanda ve kiteso mosi. Kana Yandi me kota, nge ta zola bima na Yandi—bisambu, ndinga na Yandi. Keti nge zaba nde nge me balula ntima? Konso mposo, beto kele awa na nima ya ecodim sambu na kusadisa ti kusamba ti konso muntu ya zola balula ntima. Kwisa solula kana Mpeve ya Nzambi ke bula na ntima na nge.

===NSUKA YA LESO 1

Leso 43. Ezekiasi nataka mpasi na yandi na Mfum Nzambi.

Histoire yai ke monika na : Yezaya 36-37.
(2 Rois 18-19 ti 2 Bansangu 32 :9-16 tuba yo mpi.)

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kuyidika na ntwala : Sonika letter bonso

Senakeribi sonikaka na Ezekiasi. Kikuma ya Leso : Beto zaba nde Nzambi ke na kiese nde beto sosa Yandi. Yo yina, beto sosa Yandi ntete na bampasi ti bakestio yonso ya luzingu.

Verset ya Kulonguka :

Yezaya 37 :14 « 14 Ntotila Ezekiasi bakaka mukanda yina...yandi tangaka yo. Ebuna yandi kwendaka na nzo-Nzambi ti mukanda yango. Yandi tulaka yo na ntwala ya Mfum Nzambi.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Lomba na Nzambi
Nzambi Ta Kuwa Nge

II. REVISION

Kimfumu ya Israele na nord me bwa. Yo kele diaka ve. Kimfumu ya Yuda na sud ke zinga. Mfum Ezekiasi kele kuyala. Yandi kele kusosa Nzambi. Mambu ya ntete yandi salaka, kusonga banganga-Nzambi bo sukula Nzo-Nzambi, bantu

yantika kusamba diaka. III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Kana muntu ya ngolo songa nge nde, « Mono ta fwa nge, ti yoka nzo na nge tiya ! » nge ta sala nki ?

Keti nge ta wa boma ? Ketu nge ta lala mbote ?

Mambu bonso yo salamaka na Mfumu Ezekiasi.

Bubu beto ta mona nki yandi salaka. Malongi ya nene ya lesa yai (developpement) na banti 3:

43.1 Mfumu ya nene ya Asiria zina ya Senakeribi kwisaka kunwanisa Yuda. Yandi tindaka muntu kupesa bo boma ya mambi yonso yandi zolaka kusadila bo. Kansi Mfumu Ezekiasi waka boma ve.

Yandi ti Profete Yezaya sosaka Nzambi.

Tangila bana baverse yai :

Yezaya 36 :1 Ntangu Ezekiasi vandaka me lungis bamvula 14 na kimfumu na yandi na Yuda, Senakeribi ntotila ya nene ya Asiria kwisaka kunwanisa babwala ya ngolo na ntoto ya Yuda...

13-15... « Beno wa mambu ya ntotila ya nene ya Asiria ke tuba ! ...'Mbote ve Ezekiasi kukusa beno, sambu yandi ta kuka ve kugulusa beno na maboko na mono. Yandi kukusa beno ve na kutula ntima na Mfumu Nzambi...

18 Beno wila Ezekiasi ve, sambu yandi ke kusa beno nde Mfumu Nzambi ta gulusa beno. Ketu banzambi ya bantu ya nkaka gulusaka bo na maboko na mono... ?

20...Ebuna nki ke songa beno nde Mfumu Nzambi ta gulusa Yerusalemi ? »

37 :1 « Ntotila Ezekiasi, ntangu yandi waka mambu yina, na mbala mosi yandi ...kwendaka na nzo-Nzambi.

37 :2,4 Ezekiasi songaka (bantu na yandi) na kuzabisa Yezaya nde :...Ntotila ya nene ya Asiria me tinda mfumu na yandi ya basoda na kwisa kufinga Nzambi ya moyo....Sambu Mfumu Nzambi sambu...na beto. »

5-7 Ntangu Yezaya bakaka nsangu ya Ezekiasi, yand vutulaka nde : « Mfumu Nzambi ke songa nge nde, 'Kuwa boma ve...yandi ta vutuka ka

yandi. Ko kuna mpi Mono ta songa bantu na kufwa yandi. »

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

43.2 Ezekiasi tangaka mukanda ya Senakeribi ya songaka mbi bo zolaka kusala yandi. Yandi tulaka mukanda yina na ntwala ya Nzambi na NzoNzambi. Yandi lombaka Nzambi kugulusa bo sambu bansi yonso zaba kinene ya Nzambi.

[Moniteur, songa lettre ya mbi ti mpila Ezekiasi salaka ti yo.

Na nima, bana lenda sadila yo na mwa-seneti na bo.]

Tangila bana baverse yai :

Yezaya 37 :9 ...Senakeribi...tindaka mukanda na Ezekiasi...nde : « Nzambi na nge ya nge ke tulaka ntima, Yandi kusa nge nde Yerusalemi ta kuma ve na maboko na mono... »

14 Ntotila Ezekiasi bakaka mukanda yina...yandi tangaka yo. Ebuna yandi kwendaka na nzo-Nzambi ti mukanda yango. Yandi tulaka yo na ntwala ya Mfumu Nzambi.

15-16 Yandi sambaka Nzambi nde : « Mfumu Nzambi...Nge kaka kele Nzambi, Nge ke yalaka bimfumu yonso ya nsi ntoto. Nge Muntu salaka zulu ti ntoto.

20 Ntangu yai, Mfumu Nzambi...gulusa beto na maboko ya bantu ya Asiria, mpidina bantu ya bansi yonso ta zaba nde, ya kieleka, Nge kaka Muntu kele Mfumu. »

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete :

Bana yimba ti kina

43.3 Nzambi tindaka wanzio kuwanisa bo. Nzambi tindaka wanzio ya fwaka basoda ya Asiria na mpimpa. Ntangu Senakeribi monaka yo, yandi waka boma ti vutukaka na Asiria na nsoni. Kuna,

bantu na yandi fwaka yandi na nzo ya kiteki ya yandi vandaka kusamba.

Tangila bana baverse yai :

Yezaya 37 :36 Wanzio ya Mfumu Nzambi kwendaka na camp ya basoda ya Asiria, yandi fwaka basoda 185,000. Na suka-suka, bo kwisaka kukuta basoda yina yonso bamvumbi.

37 Ebuna Senakeribi ntotila ya nene ya Asiria katukaka na camp pana. Yandi vutukaka na bwala na yandi Ninive.

38 Kilumbu mosi, ntangu yandi vandaka ke samba na nzo ya nzambi na yandi Nisroki, bana na yandi...kwisaka kufwa yandi na bambele...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina >|<

Kumanisa Malongi :

Ezekiasi bakisaka nde Nzambi zola beto kusosa Yandi. Ntangu yonso yandi sosaka Nzambi, ti yandi salaka yo mpi na ntangu ya mpasi. Yo yina, Nzambi waka ti sadisaka yandi na maboko ya Mfumu ya nene ti ya ngolo.

Devoir sambu na bakristo :

Bana bakristo, mbote beno sosa Nzambi na konso mambu ya mpasi na luzingu na beno, ti ntangu yonso.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Ezekiasi sambaka nde bantu yonso bakisa nde Nzambi kaka kele Mfumu. Bamvula mingi na nima, Nzambi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo na ntoto yai. Beto binga Yandi Mfumu Yesu sambu Yandi kele Mwana ya Nzambi.

Yesu fwaka sambu na kupesa nge moyo ya mvula na mvula, sambu na kumanisa mfuka ya masumu ya nge ti Nzambi. Beto zaba nde Yandi kele kieleka

sambu Yandi telamaka na lufwa. Kana Mpeve ya Nzambi ke songa nge nde nge kele na mfunu na Yandi, kubuya ve. Kukungira ve. Balula ntima na nge bubuyai sambu Yesu kota na luzingu na nge. Keti nge zola kuyantika kulanda Yandi bubuyai ? Konso mposo, na nima ya ecodim, beto ke kinga sambu na kusamba ti nge.

NSUKA YA LESO 43

Leso 44. Profete Yezaya songaka na ntwala mutindu Yesu Mesia ta mona mpasi sambu na mbi na beto.

Yezaya 53 :1-9

Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde, bamvula miiingi na ntwala, baprofete ya Nzambi songaka nde Mesia fweti kwisa. Yesu lungisaka yonso ya bo tubaka.

Beto tula ntima na Yesu Mesia. Verset ya Kulonguka :

Yezaya 53 :6 Beto yonso, beto vandaka kuyungana bonso mameme, konso muntu na nzila na yandi. Ebuna Mfumu Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu na yandi (Yesu Mesia).

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Yezaya 53 :6

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me mona nde profete ya tubaka ndinga ya Nzambi na Mfumu Ezekiasi, zina na yandi Yezaya. Disongidila ya zina yina, “Nzambi Ta Gulusa.”

III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Yezaya sonikaka mambu mingi ya Nzambi songaka yandi, mpila Yandi ta sambisa Yuda ti bansi ya nka, mpila Yandi ta vutula bo na nsi na bo, mpila Yandi ta tinda Mesia na ntangu ke kwisa. Baprofete ya nkaka me songa dezia mambu mingi sambu na Mesia, kansi Yezaya tubaka pwelele sambu na Yandi. Malongi na yandi me kota na kati ya Bible na beto na mukanda na zina na yandi—mukanda ya Yezaya. Yezaya zingaka kiteso ya bamvula 600 na ntwala ya Yesu. Yandi sonikaka mambu ya Mesia bonso yo me luta dezia, ata Yesu me kwisa ntete ve. Na meso ya Nzambi, Yandi ke mona mambu ya ta kwisa bonso yo me salama dezia. Tala ndambu ya mambu ya Nzambi songaka Yezaya sambu na Mesia: Malongi ya nene ya lesu yai (developpement) na banti 4 :

44.1 Bantu ta saula ti ta buya Mesia.

- Tangila bana baverse yai : Yezaya 53 :3
Bantu vandaka kusaula Yandi ti kubuya Yandi. Yandi vandaka kumona mpasi mingi...
Beto vandaka kubalula ilungi sambu na kumona Yandi ve.
Beto vandaka kuvwenza Yandi bonso kima ya mpamba-mpamba.

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
 Bana yimba ti kina Kuwa nki mutindu Yesu lungisaka profesi yai :
Matayo 27 : 39 ...bo vandaka kunikisa ntu na bo ti kusaula Yandi...41 bo vandaka kuseka Yandi mpi...

44.2 Mesia ta baka kilo ya mbi na beto na zulu na Yandi mosi, ata beto bakisaka yo ve.

- Tangila bana baverse yai : Yezaya 53 :4-6

- 4 Kisi ve, Yandi Muntu nataka kilo ya bampasi ya beto zolaka kunata...
Kansi beto, beto vandaka kubaka Yandi bonso muntu ke na ndola, bonso muntu yina ya Nzambi me bula ti ya Nzambi me pesa nsoni.
- 5 Kansi Yandi lwalaka sambu na masumu na beto,
Yandi monaka mpasi sambu na mbi na beto. Ndola yina bwilaka Yandi, yo ke natila beto ngemba....
- 6 Beto yonso, beto vandaka kuyungana bonso mameme, konso muntu na nzila na yandi. Ebuna Mfumu Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu ya ntu na Yandi.

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
 Bana yimba ti kina Kuwa nki mutindu Yesu lungisaka profesi yai :
Roma 5 :6 Sambu ntangu beto vandaka me baka ngolo ntete ve, Kristo fwaka sambu na beto bantu ya mbi na kilumbu yina ya Nzambi tulaka.

44.3 Mesia ta vanda pima ti Yandi ta ndima mpasi ya beto ta pesa Yandi.

- Tangila bana baverse yai : 53 :7
7 Bo vandaka kumonisa Yandi mpasi mingi, kansi Yandi ndimaka yo kaka. Yandi vandaka kutuba kima ve...

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
 Bana yimba ti kina Kuwa nki mutindu Yesu lungisaka profesi yai :
Matayo 26: 62-63a Mfumu ya banganga Nzambi...yulaka Yesu nde: “Keti nge

ke vutula ata kima mosi ve ? Sambu na nki bantu yai ke funda Nge ? Kansi Yesu vandaka kaka pima.

44.4 Mpasi yai kwisilaka Mesia, ata Yandi me sala ata mbi mosi ve.

- Tangila bana baverse yai : 53 :9
Ata Yandi salaka kima mosi ve ya mbi,
Ata Yandi tubaka ndinga mosi ve ya luvunu...

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina
- Kuwa nki mutindu Yesu lungisaka

profesi yai :

2 Korinto 5 :21 Kristo vandaka na masumu ve, kansi Nzambi pesaka Yandi kilo ya masumu na beto...sambu Nzambi kundima beto na kimvuka ti Kristo.

>|< Kumanisa Malongi :

Bamvula 600 na ntwala ya Yesu, Nzambi songaka profete Yezaya mpila Yesu ta fwa sambu na masumu na beto. Nzambi songaka ata mambu ya fioti, bonso mpila Yesu ta vanda pima na ntwala ya bantu ya vandaka kufunda Yandi. Nzambi vandaka kusonga kukwisa ya Mesia na ntwala sambu yo vandaka mambu ya nene, mambu ya kuluta nene na Bible ya mvimba.

- Devoir sambu na bakristo :

Kana nge me balula ntima, me yantika kulanda Yesu dezia, kiese mingi. Keti nge ta sambu mingi sambu na bantu ya nkaka ya kele na mfunu na Yandi ?

- Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge me bakisa ntete ve sambu na nki Yesu fwaka. Beto yonso me sala mbi na meso ya Nzambi. Yo yina, beto me zwa makambo ya nene ti Yandi. Beto me pesa Yandi mukongo, ti Nzambi kele na beto makasi mingi.

Kansi Yandi zola beto mpi. Na mawa na Yandi, Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo. Yesu salaka masumu ata mosi ve. Kansi Yandi ndimaka na kumona mpasi ti kufwa na zulu ya kulunsi. Ntangu yina, Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu na Yandi. Yandi bakaka ndola na beto.

Ntangu yai, kana muntu mona mawa sambu na mbi na yandi, yandi lenda balula ntima. Yandi yamba Yesu Kristo. Yesu ta pesa yandi ntima ya mpa ya zola kulanda Yandi. Kiese sambu Mesia me kwisa ! Keti nge me yamba Yandi ?

NSUKA YA LESO 44

Leso 45. Ezekiasi lombaka Nzambi, ebuna Nzambi yikaka yandi bamvula 15. Kansi na nima, yandi kumaka lulendo ti salaka mubulu.

2 Bantotila 20:1-21

- Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde Nzambi zola beto bantu kuvanda na lulendo ve. Ebuna, beto tina lulendo.

- Verset ya Kulonguka :

Yakobo 4 :6b ...Nzambi kele mbeni ya bantu ya lulendo, kansi Yandi ke songaka mambote na Yandi na bantu yina ke na lulendo ve.

- Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Kudikulumusa na Meso ya Nzambi
Mo' Ta Kwisa na Nzambi na Lulendo Ve

II. REVISION

- Kuyindula diaka baleso me luta :

Ntangu beto me bika Mfumu Ezekiasi, yandi vandaka kusala mbote mpi kusosa Nzambi. Yandi

vandaka kutwadisa bantu kusamba Nzambi. Ntangu yandi zwaka mukanda ya tubaka nde Mfumu Senakeribi zolaka kusala yandi mbi, yandi tulaka yo na ntwala ya Nzambi. Nzambi vandaka na kieso na yo, ebuna Yandi tindaka bawanzio kunwana basoda ya Senakeribi. III. KULONGA LESO YAI Kuyantika :

Ezekiasi me sala mbote mingi. Keti yandi ta landa yo tii na nsuka ya moyo na yandi ? Malongi ya nene ya lesa yai (developpement) na banti 4 :

45.1 Ezekiasi belaka maladi, ti profete Yezaya songaka yandi nde yandi fweti kufwa.

Tangila bana baverse yai :

Bantotila 20 :1-3

1 Na bilumbu yo yina, Ntotila Ezekiasi vandaka na maladi ya ngolo. Yandi vandaka penepene na kufwa. Profete Yezaya...kwendaka kutala yandi. Yandi tubilaka yandi nde : « Mfumu Nzambi me tuba nde nge fweti tula bima yonso na ndonga, sambu nge ke fwa. Nge ta beluka ve.

Ebuna Ezekiasi balulaka ilungi na yandi na kibaka na nso. Yandi sambaka Nzambi nde :

3 Mfumu Nzambi, yindula fioti. Mono ke sadilaka Nge kukonda kifu ti na ntima mosi kaka. Mono ke salaka mambu yina ke pesaka Nge kiese. » Ntangu yai, yandi yantikaka kudila ngolo.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

45.2 Ezekiasi lombaka Nzambi ti Nzambi yikaka yandi bamvula 15.

Tangila bana baverse yai :

Bantotila 20 :4-7

4 Profete Yezaya basikaka na kuvutuka na nzo na yandi, kansi ntangu yandi vandaka me kuma ntete ve na kati ya lupangu ya nzo ya Ntotila Ezekiasi, Mfumu Nzambi tubilaka yandi nde :

5 « Vutuka na nzo ya Ezekiasi...tubila yandi nde : ‘Mono Mfumu Nzambi...me wa bisambu na nge. Mono me mona mpi mansanga na nge. Mono ta belula nge, ebuna mbasi-mbasi nge ta kwenda na Nzo-Nzambi.

6...nge zinga diaka bamvula 15.

7 Yezaya tubaka nde : « Bo sala potopoto ya bafige, bo tula yo na zulu ya kimvimbu ya ntotila, yandi ta beluka.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

45.3 Mfumu ya Babilone kwisaka kutala yandi, ti na lulendo, Ezekiasi songaka yandi bimwama na yandi yonso.

Tangila bana baverse yai :

20 :12-13

12 Na bilumbu yango yina, ntotila ya Babilonia...waka nde Ntotila Ezekiasi ke bela. Yandi tindilaka bantu na knatila yandi mukanda ti kado.

13 Ezekiasi yambaka bantu yango, ebuna yandi songaka bo bimwama na yandi yonso, arza ti wolo, mananasi ya kitoko ti mafuta ya ntalu, ti bima yonso ya basoda na yandi...yandi bumbaka ata kima mosi ve na nzo na yandi to na kimfumu na yandi ya mvimba.

2 Bansangu 32 :25a Kansi Ezekiasi kumaka lulendo, yandi zolaka ve kupesa mersi na Mfumu Nzambi sambu na mambote ya yandi zwaka...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

45.4 Yezaya songaka Ezekiasi nde bantu ya Babilone ta kwisa kubaka bimvwama yina yonso, ti ata bana na yandi, bo kuma bampika na Babilone.

Tangila bana baverse yai :

2 Bansangu 32 :25b ...yo yina, Mfumu Nzambi wilaka yandi makasi...

2 Bantotila 20 :14, 16, 17 Ntangu yai, Profete Yezaya ...tubaka nde : « Kilumbu keke ya bo ta nata na Babilonia bima yonso ya bankaka na nge me bumbaka na nzo yai ya nge keke tii bubu yai. Ata kima mosi ve ta bikala.

18 Bana na nge ya nkaka, bo ta nata bo na kimpika ti kukumisa bo batongu sambu bo ta nata bo na kimpika ti kukumisa bo batongu sambu an kusala na nzo ya ntotila ya Babilonia.
»

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

>< Kumanisa Malongi :

Mfumu Ezekiasi lombaka Nzambi na ntangu ya maladi. Nzambi yikaka yandi bamvula 15 ya moyo. Kansi Ezekiasi kumaka lulendo. Yandi vutulaka Nzambi matondo ve, ti yandi sadilaka bamvula yina ve na mpila ya pesaka Nzambi kiese. Na lulendo yandi songaka mbeni na bo mambu ya kinsweki yonso ya bimvwama ya kimfumu.

Nzambi songaka Profete Yezaya kusonga Ezekiasi nde, sambu yandi me sala na lulendo, lumbu mosi, mbeni yina ta kwisa kuyiba bo, kumanisa bimvwama na bo yonso, kumisa bana na yandi mpi bampika. O, mawa mingi ntangu lulendo kota na beto !

Devoir sambu na bakristo :

Mukristo, keba nde lulendo kusala nge ve. Lulendo ke lunga ve na beto bantu. Yo keke kaka kubebisa.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Keti lulendo me kanga nge nzila kumona masumu na nge? Mbala ya nkaka, na lulendo nge yindula nde nge keke ndambu mbote.

Bible ke tuba nde beto yonso keke bankwamasumu. Kaka Mesia Yesu Kristo lenda gulusa beto, sambu Yandi bikaka ndola na sika ya beto. Kana nge me balula ntima ntete ve, kwenda nswalu na Yandi. Tula Yandi ntima, ti Yandi ta gulusa nge. Yandi ta pesa nge ntima ya mpa sambu nge ta zola kulanda Yandi. Yandi ta kumisa nge mwana na Yandi.

NSUKA YA LESO 45

Leso 46. Manase salaka mbi na mpila nde Nzambi zengaka zuzema sambu na Kimfumu ya Yuda.

“Point de non-retour” (français) 2 Bantotila

20:21, 21 :1-18, Nahumi 1 :2-3

Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde Nzambi keke zuze ya kieleka. Yo yina, beto balula ntima, beto tina ya Yesu Mvulusi.

Verset ya Kulonguka :

Bankunga 9 :8-9

Kansi Mfumu Nzambi keke kaka Mfumu tii kuna.

Yandi ke tulaka kiti na Yandi ya kimfumu sambu na kusambisa bantu.

Yandi ke yalaka nsi-ntoto na nzila ya masonga.

Yandi ke sambisaka bantu kiteso mosi.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Bu Basantu Kota Zulu Ketu

Nge Me Yilama Mbote ?

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me mona nde Ezekiasi sala mbote mingi na kuyala na yandi. Yandi zolaka Nzambi mingi. Kansi bu Nzambi tindaka profete Yezaya kusonga yandi nde yandi yilama, yandi fweti kufwa, yandi ndimaka ve. Yandi lombaka Nzambi kuyika yandi ntangu, ti Nzambi ndimaka kuyika yandi bamvula 15. Mpasi vandaka nde na nima, yandi kumaka lulendo. Yandi salaka buzoba kusonga mbeni bimvwama na yandi yonso.

III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika : Nki ta salama ntangu yai ? Keti bambeni ta kwisa kuyiba bima ya kitoko ya Ezekiasi me songa bo ? Keti bana na yandi ta landa kusadila Nzambi bonso Ezekiasi salaka ntete, to bo ta sala lulendo bonso yandi salaka na nsuka ya moyo na yandi ?

Malongi ya nene ya lesa yai (developpement) na banti 4 :

46.1 Mwana ya Ezekiasi, Manase, butukaka na bamvula Nzambi yikaka yandi, bamvula ya lulendo. Manase yingaka Ezekiasi na kimfumu.

Tangila bana baverse yai : 2 Bantotila 20:21, 21:1a

20:21 Ezekiasi kufwaka, ebuna mwana na yandi Manase bikaka kuyinga yandi na kimfumu.

1a Manase vandaka bamvula 12 ntangu yandi kumaka ntoto ya Yuda.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

46.2 Manase salaka makambu yonso ya biteki ti ya mbi ya pesaka Nzambi makasi, ti bendaka bantu ya Yuda kusala mbi mpi.

Tangila bana baverse yai : 2 Bantotila 21:2-9
2-3 Yandi salaka masumu na meso ya Mfumu Nzambi...Manase tungaka diaka bisika ya

kusambila banzambi ya biteki, bisika ya tata na yandi Ezekiasi kufwaka-fwaka. Yandi tungaka bamesa-kimenga sambu na nzambi Baale. Yandi salaka kiteki ya Ashera, nzambi ya nkento...

4.Yandi tungaka bamesa-kimenga ya kusambila banzambi ya nkaka na kati ya Nzo-Nzambi na Yeruzalemi, kisika yina ya Mfumu Nzambi tubaka, ‘Awa kisika ya bantu ta kumisaka zina na Mono.’

6.Yandi pesaka nkutu ti mwana na yandi ya bakala makabu ya kuyoka na banzambi ya kiteki. Yandi sadilaka kinganga-nkisi ti kindoki...Yandi salaka mpenza mambu mingi ya mbi, yo yina Mfumu Nzambi waka makasi.

9...bantu ya Yuda wilaka Mfumu Nzambi ve. Manase bendaka bo na kusala masumu mingi...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

46.3 Manase nataka Yuda na “point de non-retour”. Nzambi zengaka zuzema ti ndola sambu na Yuda. Yandi tubaka yo na ndinga ya baprofete na Yandi.

Tangila bana baverse yai : 2 Bantotila 21: 10-16
10-11 Ebuna Mfumu Nzambi tubaka mutindu yai na munoko ya bantu na Yandi baprofete: “Ntotila Manase me sala mambu yai ya kuluta mbi...yandi me benda bantu ya Yuda na kusala masumu.

12-13 Yo yina Mono...me tindila Yeruzalemi ti Yuda yonso mpasi ya ngolo...Mono ta pesa Yeruzalemi ndola mutindu Mono pesaka Samaria (capital ya kimfumu ya Israele na nord ya mbeni kufwaka)...Yeruzalemi ta kuma ya mpamba, ya kukonda bantu...

14...Mono ta pesa bo na diboko ya bambeni na bo, bo ta bedisa bo, bo ta baka mpi bima na bo.

16 Manase fwaka bantu mingi...Yeruzalemi fulukaka na menga na bo....

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

46.4 Nzambi songaka baprofete Nahumi ti Habakuki nde Yandi ta sadila bimfumu ya nkaka kupesa ndola na Yuda, kansi na nima Yandi ta zuze bo mpi.

- Tangila bana baverse yai : Nahumi 1 :2-3
  2. Mfumu Nzambi kele Nzambi ya kimpala. Yandi ke pesaka ndola na bantu yina ke lemfukaka na Yandi ve. Yandi ke vutulaka mbi na bnatu yina ke salaka Yandi mbi. Yandi ke wilaka bambeni na Yandi makasi.
  3. Mfumu Nzambi ke waka makasi nswalu ve, kansi Yandi kele ngolo mingi. Yandi ke vilaka ve na kupesa ndola na bantu ya mbi.

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

>|< Kumanisa Malongi :

Manase butukaka na kati ya bamvula 15 ya Nzambi yikaka Ezekiasi, bamvula ya lulenda salaka yandi. Yo ke monika nde mbi yina kotaka na mwana na yandi. Manase salaka mbi mingi ti bendaka bantu ya Yuda kusala mbi, kusamba biteki, kusala kindoki. Yo yina Nzambi ya kele zuze ya kieleka, Yandi zengaka nde ndola ta bwa na Yeruzalemi. Yandi ta pesa bambeni na bo nzila na kufwa bo mpila Yandi me sala dezia na Kimfumu ya Israele. Yai kele « point de non-retour. » Nzambi me zenga zuzema, ndola sambu na bo. Bo ke kinga kaka ntangu ya yo ta kwisa.

- Devoir sambu na bakristo :

Beto bakristo, beto zaba nde zuzema ya Nzambi kele ya kieleka. Beto vutula Yandi matondo sambu

beto ta mona zuzema na Yandi ve. Yandi me gulusa beto.

- Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kana nge me balula ntima ntete ve na Yesu Kristo, zaba nde zuzema ya Nzambi kele kukinga nge. O, tina nswalu na Yesu Kristo, nduku ya bantu ya masumu. Yandi me kudipesa nitu ti menga na Yandi sambu na kufuta ndola yonso ya masumu na nge. Yandi telamaka na lufwa. Bible ke songa nde beto yonso kele bantu ya masumu. Beto ke lunga nde Nzambi kufunda beto. Na ntima nge mpi zaba yo.

Kuma ve na ‘point de non-retour’ na luzingu na nge. Balula ntima ti tula kivuvu yonso na Yesu bubuyai. Yandi ke yamba konso muntu ya ke yambaka Yandi.

NSUKA YA LESO 46

Leso 47. Manase balulaka ntima na kimpika, kansi mwana na yandi landaka mbandu na yandi ya ntama.

2 Bansangu 33 :11-18, 2 Bantotila 21 :18-23

- Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde Nzambi ke lolula beto kana beto balula ntima, kansi Yandi ta katula ve konso mambu ya nkaka ya mbi (fr. conséquence) ya landa. Yo yina, beto sala ngolo kutina masumu. Verset ya Kulonguka :

Galatia 6 :7 Beno kudikusa ve, sambu bo ke sekaka Nzambi ve. Muntu ke katulaka bambuma yina ya yandi ke kunaka.

- Nkunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Masumu Ke Bebisa

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

[Bana songa nge mambu yonso ya bo bambuka sambu na Mfumu Manase. Meka kutuba mambu 10 to kuluta.]

III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Bo tuba nde, kana nge me lamba maki, mpila kele ve kuvutula yo nde yo vanda ya masa diaka. Manase me lamba diki na yandi. Yandi me sala mbi mingi, na mpila nde Nzambi me zenga nde, ‘Mpila kele diaka ve. Ndola kaka fweti kubwa.’ Bubuyai beto ta mona mambu ya nkaka ya yituka sambu na mfumu yai, Manase.

Malongi ya nene ya lesu yai (developpement) na banti 4 :

47.1 Ndola kubwaka ! Mfumu ya Asiria kangaka

Manase ti nataka yandi na Babilon. Tangila bana baverse yai :

2 Bansangu 33 :11 Ebuna (Nzambi) tindilaka bo bamfumu ya basoda ya Asiria. Bo simbaka Manase. Bo tulaka yandi bandobo na munoko, bo kangisaka yandi bansinga ya bibende, ebuna bo nataka yandi na bwala Babilone.

? Yula bana Bana sala bageste to mwa-senete Bana yimba ti kina

47.2 Kuna Manase balulaka ntima ti bingaka zina ya Nzambi. Yo yina, Nzambi waka ti vutulaka yandi na Yeruzalemi.

Tangila bana baverse yai : 2 Bansangu 33 :12 Na kati ya mpasi, Manase didilaka Mfumu Nzambi...yandi ndimaka mbi na yandi yonso na meso ya Nzambi...Yandi bondilaka Nzambi na kuwila yandi mawa.

13 Nzambi ndimaka kusamba na yandi. Yandi pesaka yandi nzila na kuvutuka na Yeruzalemi. Yandi vutulaka yandi diaka na kimfumu. Ntangu yai, Manase zabaka nde Mfumu Nzambi, Yandi...kele Nzambi mpenza.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

47.3 Manase tungaka mesa-kimenga na Nzambi na Yeruzalem.

Tangila bana baverse yai :

2 Bansangu 33 :14-18

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

47.4 Mwana ya Manase Amoni yingaka yandi ti landaka kaka mbi ya tata na yandi vandaka kusala ntete. Na nima ya bamvula zole, bansadi na yandi fwaka yandi.

Tangila bana baverse yai : 2 Bantotila 21 :18 Manase kufwaka...mwana na yandi Amoni bikaka kuyinga yandi na kimfumu 20-21 Yandi mpi salaka mbi na meso ya Mfumu Nzambi bonso tata na yandi Manase. Yandi landaka bikalulu ya mbi ya tata na yandi. Yandi sambaka banzambi ya biteki yina ya tata na yandi vandaka kusamba.

22 Yandi buyaka Mfumu Nzambi...yandi landaka bansiku na Yandi ve.

23 Bantu na yandi ya kisalu...sosaka mpila ya kufwa yandi, ebuna bo fwaka yandi na nzo ya kimfumu.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

>|< Kumanisa Malongi :

Mawa na Mfumu Manase ! Yandi bakisaka mbi na yandi ti yandi balulaka ntima. Nzambi lolulaka yandi. Nzambi katulaka yandi na kimpika ti vutulaka yandi na kimfumu na yandi. Yina kiese, kansi dezia mbi ya Manase me simba mwana na yandi, Amoni. Yandi salaka mbi kukonda kubalula ntima. Diki ya Manase, yandi me lamba yo. Mpila kuvutula yo, yo vanda ya mobisu, yo vandaka ve.

Masumu mingi kele bonso yai. Nzambi lenda lolula muntu ya masumu ya bizumba. Kansi kana nkento me baka divumu, mpila kuvutula mwana yina kele ve. Nzambi lenda lolula muntu ya masumu ya kufwa muntu. Kansi muntu ya me yandi me fwaka, yandi ta bikala kaka ya kufwa. Nzambi lenda lolula muntu ya masumu ya kuyiba. Kansi ata muyibi vutula bima yandi me yiba, zina ya mbote na yandi, yo ta vutuka ve nswalu.

O, masumu kele mbi. O, masumu ke bebisa luzingu ya bantu. Beto sala ngolo kutina masumu.

Devoir sambu na bakristo :

Bana bakristo, yindula ve nde, ‘O, mono ta sala masumu yai, ebuna na nima mono ta lombia pardon.’ Nge kele kulamba diki mosi, ti mpila kuvutula yo mutindu yo vandaka, yo kele ve.

Masumu ta bebisa luzingu na nge. Tina yo na ngolo ya Yesu Kristo !

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kana nge me balula ntima ntete ve na Yesu Kristo, kutina masumu ta gulusa nge ve. Sambu na nki ? Sambu dezia beto yonso me sala masumu. Bible tuba nde “Bantu yonso me sala masumu” (Roma 3:23). Yo kele na ntima na beto. Beto kele bankwa-masumu.

Ndola ya masumu kele lufwa (Roma 6:23a). Kansi nge fweti kufwa ve. Nzambi zola nge. Yo yina, Yandi me tinda Mwana na Yandi Yesu Kristo.

Yandi zingaka kukonda masumu. Na nima, Yandi ndimaka nde bantu ya kimpala tula Yandi na zulu ya kulunsi. Yo vandaka lukanu ya Nzambi nde Yesu baka ndola ya lufwa na sika na beto, bankwamasumu. Yandi songaka nde Yandi vandaka kieleka Mwana ya Nzambi na mpila Yandi telamaka na lufwa.

Bubu yai, kana Mpeve ya Nzambi ke songa nge nde nge kele nkwa-masumu, tina nswalu na Yesu Kristo. Binga zina na Yandi na kieleka yonso. Yandi ta gulusa nge. Yandi ta lolula nge. Yandi ta pesa nge ntima ya mpa. Mpeve ya Nzambi ta kota, ti Yandi ta pesa nge ngolo kubuya masumu, kupesa Nzambi kiese. Keti nge ta kwenda na Yandi bubu yai?

NSUKA YA LESO 47

Leso 48. Yoziyasi nataka reveil, yo yina ndola bwaka ve na bilumbu na yandi.

2 Bantotila 21:24, 22:1—23:30, 2 Bansangu 34 :1-19.

Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde Nzambi ke wilaka beto mawa bu beto balula ntima ti sosa Yandi. Yo yina, beto sosa Nzambi na ntima na beto yonso.

Verset ya Kulonguka :

Yezaya 55 :6 Beno sosa Mfumu Nzambi, awa ya beno lenda mona Yandi.

Beno samba Yandi, awa ya Yandi kele penepene.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Banzambi ya Nkaka

Sosa Ntete

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me kaka manisa kulonguka mambu ya bamfumu zole ya mbi. Manase, kaka kima mosi beto lenda tuba sambu na yandi kele nde ntangu bambeni kumisaka yandi mpika na Babilone, yandi balulaka ntima. Mwana na yandi Amoni kaka mbi, mbi, mbi, ata kima mosi ve ya mbote. Basadi na yandi fwaka yandi. III. KULONGA LESO YAI Kuyantika : Kansi na nima basadi ya Amoni fwaka yandi, bantu ya Yuda fwaka bo mpi. Bo kumisaka mwana na yandi Yoziasi mfumu. Yoziasi kaka mwana ya bamvula 8 ntangu yandi yantikaka kuyala Yuda. Kansi kiese mingi ! Ntangu yandi vandaka kaka jeune, yandi yantikaka kusosa Nzambi. Nki mutindu ? Yo vandaka influence ya mama na yandi, Yedida ? O, kiese sambu Mfumu Yoziasi yantikaka kusosa Nzambi ! Nzambi me zenga nde Yandi fweti pesa bantu ya Yuda ndola sambu na masumu ya Mansase. Keti yo fweti kubwa ntangu yai, to Nzambi lenda kinga ndambu ?

Malongi ya nene ya lesa yai (developpement) na banti 4 :

48.1 Yoziasi, mwana ya Amoni, yingaka yandi. Bu yandi vandaka kaka jeune, yandi yantikaka kusosa Nzambi.

Tangila bana baverse yai :

2 Bantotila 22 :1-2 Yoziasi vandaka bamvula 8 ntangu yandi kumaka ntotila ya Yuda...Zina ya mama na yandi Yedida...Yoziasi salaka mambu yina ke pesaka Mfumu Nzambi kiese....

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

48.2 Yoziasi yidikaka diaka Nzo-Nzambi ya me beba.

Tangila bana baverse yai :

3-6...Yoziasi...tindaka kalaki Shafani...na NzoNzambi nde : « Kwenda na Hilikia, mfumu

ya banganga-Nzambi, yandi (sadila mbongo ya bamakabu bantu ke pesa)...bo...futa basharpantie, bamaso ti bantu ya nkaka ya kisalu, bo sumbila bo mpi banti ti matadi sambu na kuyidikila Nzo-Nzambi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

48.3 Ntangu bo vandaka kuyidika Nzo-Nzambi, bo monaka diaka Mukanda ya Nzambi. Mfumu Yoziasi wilaka yo. Yandi balulaka ntima ngolo. Yo yina, Nzambi pesaka Yuda ndola ve na bilumbu na yandi.

Tangila bana baverse yai :

8 ...Hilkia songaka (Shafani) nde : « Mono me mona Mukanda ya Bansiku na Nzo-Nzambi. » Hilikia pesaka mukanda yina na Shafani ...

9-10 Ebuna yandi vutukaka na ntotila ti kusonga yandi nde : ... »Tala mukanda ya Hilikia me pesa mono. » Yandi tangilaka yandi yo.

11 Ntangu ntotila Yoziasi waka mambu ya mukanda yina vandaka kutuba, yandi pasulaka bilele na yandi sambu na mawa.

12-13 Yandi ...nde : « Beno ...yudila mono ti bantu yonso ya Yuda sambu na mukanda yai ya bo me mona. Mfumu Nzambi me wila beto makasi mingi sambu bankaka na beto salaka ve mutindu mukanda yai ke tuba. »

Bo kwendaka kuyula mambu yina na profete ya nkento zina ya Hulda.

15-19 Ntangu yai, Hulda songaka bo... nde : « Mfumu Nzambi ke tubila mono nde : « Mono ta pesa ndola na Yeruzalemi ti na bantu na yo. (Bo) me buyaka Mono. Bo me pesaka makabu na bo na banzambi ya nkaka...yo me pesaka Mono makasi...yo mpi ta mana ve. Kansi sambu na Ntotila Yoziasi yandi mosi, Mono...ke tuba nde : ‘Nge mfumu, nge waka

mambu yina ya bo sonikaka...nge balulaka ntima na nge.... yo yina nge ta mona ve bampasi yonso ya Mono ta pesa kisika yai...

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

48.4 Yandi katulaka biteki mingi mutindu na mutindu. Yandi vutulaka mpi bisambu ya kieleka na Nkinsi ya Paki.

Tangila bana baverse yai :

23 :1 Ntangu yai, Ntotila Yoziasi bingaka bambuta yonso ya Yuda ti ya Yeruzalemi.

2-3 Yandi kwendaka ti bo na

NzoNzambi...Yandi wakanaka diaka na kulemfukila na Yandi, na kulanda bansiku na Yandi yonso na ntima na yandi ya mvimba...ti na kusala mambu yonso ya bo sonikaka na Mukanda yai...Bantu yonso ndimaka...

4 ...Yoziasi songaka...na kubasisa na NzoNzambi bima yonso...ya...Baale ti Ashera...ti bambwetete...yandi yokaka yo...

(Ebuna yandi fwaka biteki mingi ti bisika ya bantu sambaka yo, mosi-mosi.)

2 Bansangu 35 :1 Ntotila Yoziasi salaka Nkinsi ya Paki...sambu na kukumisa Mfumu Nzambi.

18 Katuka ntangu ya profete Samuele tii na bilumbu yai, bantu ya Israele salaka ve Nkinsi ya Paki mutindu salaka Yoziasi...

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

Mfumu Yoziasi zingaka na bilumbu na nima Nzambi me zenga dezia ndola ya ngolo na Kimfumu ya Yuda. Kansi yandi sosaka Nzambi na ntima na yandi yonso. Ntangu bo tangilaka yandi Mukanda ya Nzambi ya me vilaka, yandi balulaka ntima ti sosaka kusala yonso ya ya tubaka. Yo yina, Nzambi wilaka yandi mawa. Nzambi ndimaka nde lufwa ya Kimfumu ya Yuda, yo ta kwisa ve na bilumbu ya Yoziasi.

Devoir sambu na bakristo :

Mwana mukristo, keti nge kele kusosa Nzambi na ntima na nge yonso ? Yai kele devoir Yesu pesaka balonguki na Yandi. « Sosa ntete Kimfumu ya Nzambi » (Matayo 6 :33).

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge me bakisa ntete ve nde nge kele na makambo ti Nzambi. Mono me mona ntete ve muntu ya lenda tuba nde yandi me landa bansiku yonso ya Nzambi. Bible ke tuba nde beto kele bantu ya masumu kukonda ngolo kuchanger. Kaka Yesu Kristo lenda changer ntima sambu muntu ta zola kusala yina ke pesa Nzambi kiese. Yesu fwaka ti telamaka na lufwa sambu na kuchanger ntima na nge. Keti nge ta binga zina na Yandi bubu ? O, pesa Nzambi mukongo diaka ve. Balula ntima bubu yai ti yamba Yandi na maboko zole. Nge mpi ta kuma mwana na Yandi.

NSUKA YA LESO 48

Leso 49. Ndola yantikaka kubwa na Kimfumu ya Yoakazi.

2 Bantotila 23 :30-34 (2 Bansangu

36 :1-3 ke tuba kiteso mosi.) Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde yonso ya Nzambi tuba, yo fweti salama kaka. Beto tina na Yesu Kristo sambu beto tina zuzema na Yandi.

Verset ya Kulonguka : Yezaya 55 :10-11
Mambu ya Mono (Nzambi) ke tubaka....yo ke vutuka ve mpamba na Mono, kana yo me sala ntete ve luzolo na Mono...

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :
Aleluya, Imene !
Kwisa na Yesu Kristo

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me mona nde bantu ya Israele salaka kaka mbi na meso ya Nzambi, ti na nsuka Nzambi tulaka bo na maboko ya bambeni na bo. Bo kwendaka kuvanda bampika na kimfumu ya Asiria.

Kimfumu ya Yuda me bikala. Ndambu bamfumu na bo vandaka mbote, bonso Ezekiasi ti Yoziasi. Kansi na kimfumu ya Manase, mbi na bo lutaka tii ntangu Nzambi zengaka nde ndola fweti kwisa na bo. Yoziasi sosaka Yandi ti katulaka biteki. Yo yina, Nzambi tubaka nde mbi yina, yo ta kwisa na nima. Yandi ta mona yo ve.

III. KULONGA LESO

YAI Kuyantika :

Keti muntu me sila nge nde mbi fweti kwisa, kansi nge zolaka nde bo kuvila yo? Mbala ya nkaka mama me tuba nde, 'Ntangu papa vutuka na kosalu, yandi ta pesa nge ndola.' O, kana mama lenda kaka vila mambu yina!

Yo vandaka mpidina na bantu ya Yuda. Nzambi Yandi mosi me sila bo nde ndola fweti kwisa.

Na bilumbu ya Mfumu Manase, Yandi zengaka nde masumu na bo me luta mingi. Yandi wilaka Manase mawa ntangu yandi balulaka ntima na nsuka ya moyo na yandi. Yandi wilaka Mfumu Yoziasi mawa sambu yandi sosaka Yandi na ntima na yandi yonso.

Kansi Nzambi me vila ve nsilulu na Yandi. Nzambi lenda kuvila ve. Yina ya Yandi tuba, Yandi fweti sala kaka.

Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

49.1 Bantu ya Yuda tulaka Yoakazi, mwana ya Yoziasi, kuyinga yandi, kansi yandi salaka kaka mbi.

Tangila bana baverse yai :

2 Bantotila 23 :30b Ebuna bantu ya Yuda solaka Yoakazi mwana ya Yoziasi. Bo tulaka yandi ntotila na kisika ya tata na yandi.

32 Yoakazi salaka mbi na meso ya Mfumu Nzambi na kulanda mbandu ya bankaka na yandi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

49.2 Mfumu ya Ezipte Neko kangaka Yoakazi bansinga ti nataka yandi na Ezipte. Yoakazi me yala kaka bangonda 3.

Tangila bana baverse yai :

33 Kimfumu na yandi sukaka ntangu Neko, ntotila ya nene ya Ezipte, nataka yandi na boloko na bwala Ribla...

34b Yoakazi (Neko) nataka yandi na Ezipte. Ko kuma mpi yandi fwaka.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

49.3 Mfumu ya Ezipte Neko tulaka Eliakimi mpangi ya Yoakazi mfumu na Yuda. Yandi balulaka zina na yandi, yo kuma Yoyakimi.

Tangila bana baverse yai :

34a Ebuna mfumu Neko bakaka Eliakimi mwana ya Yoziasi, yandi tulaka yandi ntotila na kisika ya Yoziasi. Yandi pesaka yandi zina ya nakaka Yoyakimi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

49.4 Neko bendaka bo na kingolo-ngolo kufutisa yandi mpaku.

Tangila bana baverse yai :

33b Neko songaka bantu ya Yuda na kufuta bakilo 3000 ya arza ti bakilo 30 ya wolo.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

>|< Kumanisa Malongi :

Nzambi songaka Manase nde ndola ta kwisa. Ntangu yai yo me yantika. Ndinga ya Nzambi kele sure. Yonso ya Nzambi tuba, Yandi fweti sala yo kaka.

Devoir sambu na bakristo :

Beto bakristo, beto zaba nde Nzambi me tuba nde ndola ke kwisa na bantu yonso ya tula kivuvu na Yesu ve. Yesu tubaka nde « konso muntu ke lemfukilaka Mwana yina ve, yandi ta baka moyo ve, kansi Nzambi ta wilaka yandi makasi » (Yoane 3 :36b). Keti nge ke samba sambu na bo ? Kana Nzambi kangula nge nzila, keti nge ke songa bo nzila ya kuguluka na Yesu ?

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi nge, kana nge me balula ntete ve ntima na nge, zaba nde verse yina ke tuba sambu na nge.

Nge “ta baka moyo ve. Nzambi ta wilaka nge makasi.” Sambu na nki? Sambu nge me sala masumu na meso na Yandi. Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Yesu sambu na kugulusa nge, kansi nge ndimaka Yandi ve.

Kansi kuwa partie ya ntete ya verse yina. “Konso muntu yina me ndima Mwana yina (Yesu) na ntima na yandi, YANDI KE NA MOYO ya mvula na mvula.”

Kiese! Nge lenda guluka, kana nge ta ndima Yesu Kristo na ntima na nge. Kaka Yandi lenda gulusa nge. O, binga zina na Yandi sesepiyai.

NSUKA YA LESO 49

Leso 50. Yoyakimi yokaka Mukanda ya Nzambi tiya. 2 Bansangu 36 :5-8, Yeremia 36

Kikuma ya Leso :

Beto zaba nde Ndinga ya Nzambi kele kieleka.

Beto wila yo. Verset ya Kulonguka :

Baebreo 3 :15 ...Nzambi ke tuba nde : ‘Kana beno ke wa ndinga na Mono bubu yai, Beno sala ntungolo ve....’

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Kuwa Bible

O Bible Kele Kitoko

Beto Me Wa

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Bantu ya Yuda me sala mbi mingi bonso bampangi na bo Israele. Na bilumbu ya Mfumu Manase, Nzambi zengaka nde mbi na bo me luta, Yandi fweti pesa bo ndola kaka. Ndola yantikaka kubwa na bilumbu ya Mfumu Yoakazi. Mfumu ya Ezipte kumisaka yandi mpika ti tulaka mpangi na yandi Yoyakimi mfumu ya Yuda. Ha! Nge zaba nde nge kele mpika dezia, ntangu mfumu ya nsi ya nkaka ke zenga nani kele mfumu na nsi na nge.

III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Ntangu yai, Yoyakimi me kuma mfumu ya Yuda. Mfumu ya Ezipte pesaka yandi kiyeka yina. Nki yandi ta sala ? Keti yandi ta wa ndinga ya Nzambi ? Nkaka na yandi Yozasi waka ndinga ya Nzambi, yo yina Nzambi silaka nde ndola ta kwisa ve na bilumbu na yandi. Keti Yoyakimi ta wa ndinga ya Nzambi bonso nkaka na yandi ?

Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

50.1 Nzambi songaka profete na Yandi Yeremia kusonika ndinga na Yandi na mukanda. Yeremia tindaka secretaire na yandi Baruki kutanga yo na NzoNzambi na lumbu ya fete.

Tangila bana baverse yai :

Yeremia 36 :1-3 (Yeremia ke tuba)...Mfumu Nzambi tubaka na mono nde :...sonika mambu yonso ya mono songaka nge sambu na bantu ya Israele, ya Yuda, ti bantu ya nkaka....Mbala ya nkaka, ntangu bantu ya Yuda ta wa...bo ta bikisa banzila na bo ya mbi..

4-6 Ntangu yai, mono bingaka Baruki...mono songaka yandi na kusonika ...Ebuna mono tubaka na Baruki nde : ...nge kwenda kutanga mukanda yai na ndinga ya ngolo na NzoNzambi...

8 Yo yina, Baruki kwendaka na Nzo-Nzambi. Yandi tangaka mukanda yina...

10 Bantu...vandaka ke wa Baruki ke tanga na mukanda mambu yonso ...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

50.2 Na nima, Baruki tangaka yo na bana ya mfumu, ti na nima, na Mfumu Yoyakimi, yandi mosi. Yoyakimi yokaka yo tiya sambu na kubuya ndinga na yo nde Babilonia ta bedisa bo.

Tangila bana baverse yai :

Yeremia 36 :11 Mikaya (mpangi ya... konseye ya ntotila)...ntangu yandi waka Baruki ke tanga ... mambu ya Mfumu Nzambi tubaka,

12-13 yandi kwendaka na ....kisika bantu yonso ya leta vandaka kusala reunio....Mikaya telaka bo mambu yonso...

14 ...bantu ya leta tindaka Yehudi...nde : « Kwenda kusonga Baruki, yandi kwisa na

mukanda... » Ebuna Baruki kwisaka kunatila bo mukanda...

15 Bo tubaka na yandi nde : « ...tangila beto... » Baruki salaka mpidina.

16,19 Ntangu yandi manisaka kutanga ...bo tubaka na yandi nde : « Beto fweti songa mambu yai na ntotila.... Nge ti Yeremia, beno kwenda kubumbana. Beno songa ata muntu ve kisika beno kele. »

20-21 ...Yehudi ...kwisaka kutangila ntotila ti bantu na yandi yonso...

23 Konso ntangu, kana Yehudi me manisa kutanga bitini tatu to iya...ntotila vandaka kubaka mbele na yandi...yandi zenga-zengaka yo, ebuna yandi tula yo na tiya tii kuna mukanda yonso manaka ya kupia.

26 Ebuna yandi songaka... « Beno kwenda simba profete Yeremia ti kalaki na yandi Baruki. » Kansi Mfumu Nzambi bumbaka beto.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

50.3 Nzambi songaka Yeremia kusonika ndinga na Yandi diaka.

Tangila bana baverse yai :

Yeremia 36 :27 Ntangu Ntotila Yoyakimi me yoka imene mukanda...Mfumu Nzambi tubaka na mono nde :

28 «...sonika diaka mambu yonso yina vandaka na mukanda ya ntete.

31 (na Yoyakimi)... « beno wilaka Mono ve, yo yina Mono ta tindila beno bampasi yina ya Mono tubaka. »

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

50.4 Bonso ndinga ya Nzambi tubaka, mfumu ya Babilonia kwisaka, kangaka Yoyakimi miniololo, ti nataka yandi mpika na Babilone. Yandi yibaka mpi bima mingi ya kitoko na Nzo-Nzambi.

Tangila bana baverse yai :

2 Bansangu 36 :5 Yoyakimi....salaka mambu yina vandaka kupesa Mrumu Nzambi...kiese ve.

6 Nabukodonozore, ntotila ya nene ya nsi ya Babilonia, kwisaka kukota na ntoto ya Yuda. Yandi simbaka Yoyakimi. Yandi kangisaka yandi bansinga ya bibende, ebuna yandi nataka yandi na Babilonia.

7 (Yandi) nataka mpi bima ya nkaka ya ntalu yina vandaka na nzo-Nambi...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina >|<

Kumanisa Malongi :

Yoyakimi yindulaka nde kana yandi yokak ndinga ya

Nzambi tiya, yo ta salama ve. Kansi ndinga ya Nzambi fweti salama, sambu Nzambi ke tuba kaka mambu ya kieleka. Ndinga ya Nzambi, muntu lenda manisa yo ve. O, Yoyakimi ! Mbote nge zolaka kuwila yo !

Devoir sambu na bakristo :

Bana bakristo, beto wila ndinga ya Nzambi. Beto tula ngolo na kuwa yo lumbu na lumbu. Ntangu beto kuwa yo, beto ndima yo na ntima. Beto tula ngolo kulemfuka na yo.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Mono zola tuba fioti na beno ya me yamba Yesu ntete ve. Ndinga ya Nzambi ke tuba nki sambu na beno? Yo ke tuba nde beto ta baka moyo ve. Yo ke tuba nde beno ke zinga na mpimpa, na lufwa ya kimpeve. Masumu me fwaka kinduku na nge ti Nzambi.

Yina kele nsangu ya mawa. Kansi yo ke suka pana ve. Bible ke tuba mpi nde Nzambi zola nge mingi. Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo sambu na kufuta mfuka to kubaka ndola ya mambi yonso ya nge me sala. Na nima, Yesu telamaka na lufwa. Yandi kele na moyo bubuyai. Kana nge zola balulanta ti yantika kulanda Yandi, Yandi ta wa kubinga na nge. Yandi ta gulusa nge. Keti nge ta ndima ?

NSUKA YA LESO 50

Leso 51. Nzambi nganinaka bo na munoko ya bapofete na Yandi, ti songaka Mesia ya fweti kwisa.

Bitini ya Sofonia, Habakuki, Mishe

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kikuma ya Leso : Beto tula Yesu Mesia nene na luzingu na beto, bonso bapofete tulaka Yandi nene, bonso Nzambi tulaka Yandi nene na kati ya Bible ya mvimba.

Verset ya Kulonguka :

Mishe 5 :1 Mfumu Nzambi ke tuba nde : « Nge Betlehemi-Efrata, nge kele bwala mosi ya kuluta fioti na ntoto ya Yuda. Kansi na kati ya bantu na nge, Mono ta basisa Mfumu yina ta yalaka bantu ya Israele. Dikanda na Yandi kele ya ntama. »

Nkunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me mona nde Mfumu Yoyakimi buyaka ndinga ya Nzambi. Yo yina, Nzambi salaka nde bambeni na Babilonia kwisa kukanga yandi. Yandi kumaka mpika na nsi ya ntama. Mawa !

III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Bana, keti nge me mona papa mosi ya vandaka kupesa bana na yandi ndola ya ngolo kana bo lemfukilaka yandi ve ? Keti nge me mona papa ya pesaka ndola ya ngolo, kansi na nsuka na yo, yandi simbaka mwana ti tubaka nde, « Mwana na mono, mono zola nge mingi ? » Nzambi kele papa ya mutindu yina. Profete mingi songaka yo. Beto me wa zina ya Profete Yezaya ti Profete Yeremia, ya sonikaka mikanda ya nene na kati ya baBible na beto. Bapofete ya nkaka mpi tubaka na zina ya Nzambi ti sonikaka mikanda ya nkufi na kati ya Bible. Bubuyai beto ta mona tatu na bo—Profete Sofonia, Profete Habakuki, ti Profete Mishe.

Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

51.1 Profete Sofonia nganinaka bo nde Nzambi ta zuze Yeruzalemi ti banasio ya nkaka. Yandi monaka nde na bilumbu na nimaana, Mesia ta yala na ntoto ti ntangu ya kiese ta kwisa.

Tangila bana baverse yai :

Sofonia 1 :4-6 (Nzambi ke tuba) « Mono ta fwa bantu ya Yuda ti ya Yeruzalemi...bantu yina me buyaka Mono Mfumu Nzambi, ke landaka Mono ve...ke kwisaka na Mono ve, to ke yulaka Mono ve na kusadisa bo.

Yai ta vanda ntangu ya zuzema, ya ndola. Yo fweti kwisa. Kansi Nzambi songaka Sofonia mpi ntangu na nimaana—ntangu ya me kwisa ntete ve, kansi yo fweti kwisa lumbu mosi. Lumbu mosi, Mesia fweti yala ntoto. Yo ta vanda mutindu yai :

3 :9 Ebuna Mono ta sala na mpila nde bantu yonso kuvanda na munoko ya mbote kutuba

nde bo samba kaka Mono Mfumu Nzambi...

11...beno ta mona diaka nsoni ve...

13...bo ta zinga mbote ti na ngemba...

14 Bantu ya Israele, beno yimba na kiese, beno tula milolo ! Bantu ya Yeruzalemi, beno sepela !

17 Mfumu Nzambi, Nzambi na beno, kele na nge !

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

51.2 Nzambi songaka Profete Habakuki nde Yandi vandaka na nzila kutedimisa bantu ya Babilonia sambu na kusala zuzema na Yandi na Yeruzalemi. Kansi na nima, Yandi ta pesa bo mpi ndola.

Tangila bana baverse yai :

Habakuki 1 :6 Mono ke tedimisa bantu ya nsi ya Babilonia, bantu mosi ya nku...Bo ta tambula nsi-ntoto ya mvimba na kubotula bantoto ya bantu ya nkaka.

3 :16...Mono ta vingila na pima yonso kilumbu yina ke kwisa, ntangu Nzambi ta pesa ndola na bantu yina ke nwanisa beto.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

51.3 Nzambi songaka Profete Mishe mpila Samaria ta bwa, ti na nima, Yeruzalemi. Yandi tangaka mambi na bo. Yandi buyaka ngindu na bo nde Nzambi ta pesa bo kaka kiese na kiese sambu bo vandaka bantu na Yandi.

Tangila bana baverse yai :

Mishe 1 :1 Mukanda yai ke songa mambu ya Mfumu Nzambi tubaka na Mishe...Mambu yango me tadila babwala Samaria ti Yeruzalemi.

2-3...Mfumu Nzambi ke kwisa kusambisa beno.

5 Mambu yai yonso ta bwa sambu bantu ya Israele...salaka mubulu ti masumu na Mfumu Nzambi...

16 ...bana nna beno, bo ta nata bo na kimpika...

2 :6 Bantu ke songa mono nde : « Kulonga beto diaka ve ! Kulonga diaka ve bamambu yina yonso. Nzambi ta sambisa beto nsoni ve !

7 Ketu nge banza nde Nzambi me singa beto bantu ya Yakobi ?

3 :11...Bo ke tuba nde : « Ketu Mfumu Nzambi kele ti beto ve ? Ata mpasi mosi ta bwila beto ve ! »

12 Yo yina, sambu na mbi na beno, ngumba ya Sioni, bambeni ta bundula yo bonso bilanga. Bwala Yeruzalem bo ta fwa-fwa yo. Yo ta bikala mayumba na mayumba. Ebuna ngumba yina kele Nzo-Nzambi ta kuma mfinda.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

51.4 Nzambi songaka Profete Mishe sika ya Mesia ta butuka, yai bamvula mingi na ntuala yo salamaka na Mfumu na beto Yesu Kristo.

Tangila bana baverse yai : [Moniteur, NB : Yai kele verse ya beto kulonguka bubu yai.]

Mishe 5 :1 Mfumu Nzambi ke tuba nde : « Nge Betlehemi-Efrata, nge kele bwala mosi ya kuluta fioti na ntoto ya Yuda. Kansi na kati ya bantu na nge, Mono ta basisa Mfumu yina ta

yalaka bantu ya Israele. Dikanda na Yandi kele ya ntama. »

? Yula bana

- Bana sala bageste to mwa-senete
- Bana yimba ti kina

>|< Kumanisa Malongi :

Baprofete mingi, ata bo vandaka kusonga zuzema ya vandaka kukwisa, Nzambi kangulaka meso na bo nde bo tala ntamaaaa—na nima ya mambu yina. Bo monaka nde Nzambi ta tinda Mesia sambu na kuvulusa bo ya kwikila Yandi. Profete Mishe monaka nde Mesia ta butuka na bwala mosi ya fioti—Betlehem. Mesia vandaka nene na mambu ya Nzambi songaka bo.

Devoir sambu na bakristo :

Beto bakristo, beto zaba nde Mesia kele Yesu Kristo. Keti beto ke tula Yandi nene na mabanza ti na luzingu na beto ?

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kana Mpeve ya Nzambi ke songa nge nde nge me balula ntima na Yesu ntete ve, kukungi diaka ve. Yandi me bika nzo na Yandi na zulu sambu na kugulusa nge. Yandi fwak na sika na nge, Yandi me nungaka lufwa. Yandi telamaka. Bubuyai Yandi ke vandaka na diboko ya kibakala ya Tata Nzambi na lukumu yonso. Yandi ke lunga nde nge kulanda Yandi. Keti nge ta yamba Yandi bubu yai ?

NSUKA YA LESO 51

Leso 52. Nzambi landaka kupesa ndola na ntangu ya Yoyakini.

2 Bantotila 24 :6-16

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kikuma ya Leso :

Beto balula ntima, beto yamba Yesu ti bika nzila ya mbi yonso. Beto bakisa nde ndola ya Nzambi ke landa bo ya balula ntima ve, kansi landa kaka na mbi na bo.

Verset ya Kulonguka :

Yezaya 55 :7 Muntu ya mbi kubika nzila na yandi ya mbi, muntu ya nku kubika bangindu na yandi ya nku, bo vutuka na Mfumu Nzambi. Yandi ta wila bo mawa. Bo vutuka na Nzambi na beto. Yandi ke lembaka ve na kulolula.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Masumu Ke Bebisa Mono
Me Sila Kulanda Yesu
Vutuka, Afrika Vutuka !

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

O, bantu ya Yuda me sala masumu mingi ! Nzambi me tindila bo baprofete mingi kusonga bo mbi na bo, kubinga bo na kuvutuka na Yandi. Profetes Yezaya, Yeremia, Sofonia, Habakuki, Mishe, ti mingi ya nkaka. Kansi bantu ya Yuda wilaka bo ve. Ata ndambu bamfumu tesaka kuvutuka na Nzambi, ya nkaka salaka mbi mingi ti buyaka Nzambi kulanda biteki. Nzambi songaka bo nde kana bo balula ve, ndola ta kwisa.

III. KULONGA LESO YAI Kuyantika :

Na mawa ya Nzambi, Yandi tindaka ndola mbala mosi ve. Ndambu ndola kwisilaka bo. Bo vandaka na ntangu kubalula sambu ndola ya nkaka kwisa ve. Kansi bo landaka kaka mbi na bo. Yo yina, ndola ya nkaka landaka kaka. O, mawa na bantu ya balula ve ntangu Nzambi songa bo nde bo me sala mbi !

Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

52.1 Yoyakini yingaka tata na yandi Yoyakimi na kimfumu, kansi landaka kaka kusala mbi.

Tangila bana baverse yai :

2 Bantotila 24 :8 Yoyakini kumaka ntotila ya Yuda ntangu yandi vandaka bamvula 18. Yandi yalaka na Yeruzalemi bangonda 3...

9 Yandi salaka mbi na meso ya Mfumu Nzambi...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

52.2 Mfumu ya Babilon ziungaka Yeruzalemi, ebuna Yoyakini kudipesaka na yandi ti fami ti basielo yonso na yandi. Bo yonso kumaka bampika na Babilonia. Ndola ya Nzambi ! O, sambu na nki bo balulaka ve ?

Tangila bana verse yai :

24 :10-11 Ntangu yandi vandaka kaka ntotila, basoda ya Ntotila Nabukodonzore kwisaka kunwanisa Yeruzalemi i kuziunga yo. Ntangu bo ziungaka yo, Ntotila Nabukodonzore yandi mosi kwisaka kukuma mpi na Yeruzalemi, ebuna Ntotila Yoyakini ti mama na yandi, bana na yandi, basoda na yandi ti bantu na yandi yonso, bo kwendaka kudipesa na Ntotila ya Babilonia, ebuna yandi tulaka Yoyakini na boloko...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

52.3 Yoyakini yibaka diaka bima ya ntalu ya NzoNzambi. Nsoni mingi. Ndola ya Nzambi ! O, sambu na nki bo balulaka ve ?

Tangila bana baverse yai :

24 :13 Yandi bakaka bima yonso ya ntalu ya Nzo-Nzambi ti ya nzo ya ntotila. Mutindu

Mfumu Nzambi tubaka na ntwala, Nabukodonzore pasulaka malonga yonso ya wolo...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

52.4 Mfumu ya Babilone kangaka bantu yonso ya nene ti kumisaka bo bampika na nsi na yandi. Kansi bansukami yandi bikaka na ntoto. Ndola ya Nzambi !

Tangila bana baverse yai :

24 : 14 Ebuna yandi nataka na kimpika bantu yonso ya Yeruzalemi, bambuta ti bamvwama, bo yonso na kimvuka 10,000, ti bantu ya kisalu ya maboko. Kaka bansukami mpamba kubikalaka.

16 Yandi nataka bantu yonso ya nene...bo yonso bantu ya ngolo me lunga mpi na kisalu ya kisoda.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

>|< Kumanisa Malongi :

Ndola ya Nzambi landaka sambu bo balulaka ve. Bo kumaka kaka bampika na nsi ya ntama. Profete Yezaya bingaka bo kuvutuka na Nzambi sambu Nzambi ke lembaka ve kulolula. Kansi bo landaka kaka nzila na bo, yo yina ndola landaka kaka.

Devoir sambu na bakristo :

Beto bakristo, beto zaba nde Nzambi me lolula beto sambu na menga ya Yesu. Kansi ata beto, mbala na mbala beto kubwa na mambu ya mbi. Kana Mpeve

ya Nzambi songa beto yo, mbote beto balula nswalu ti lomba pardon. Nzambi ta lolula beto !

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Beno ya me balula ntete ve ntima na kuyamba Yesu Kristo, zaba nde ndola ya Nzambi ke landa beno kaka. Yesu tubaka nde, “Konso muntu yina me ndima Mwana yina na ntima na yandi, yandi ke na moyo ya mvula na mvula, kansi konso muntu ke lemfukilaka Mwana yina ve, yandi ta baka moyo ve, kansi Nzambi ta wilaka yandi makasi” (Yoane 3 :36)

Muntu kuguluka, yandi fweti balula. Balula zola tuba nde nge vanda kwenda na direction mosi, kansi nge changer, nge vutuka na nzila ya nkaka. Basoda sala yo ntangu bo ke marcher. Na français, beto tuba ‘volte-face’. Balula! Kubalula ntima na Yesu keke kuchanger mabanza sambu na Yandi— kuyamba Yandi na maboko yonso zole. Kubalula ntima na Yesu keke kupesa Yandi nzila kuchanger ntima na nge, kukatula mambu ya mbi, kulolula yonso, kupesa nge ntima ya mpa ya zola kulanda nzila na Yandi. Yai ta monika na luzingu ya mpa. Nge ta sala yo parfaitement ve, kansi nge ta yantika kulanda Yesu ti kusala luzolo na Yandi.

Kana nge zaba ve kana nge me balula ntima na Yesu mutindu yina, beto keke na kiese kusolula ti nge na nima ya ecodim bubu.

NSUKA YA LESO 52

Leso 53. Mfumu ya mbi Sedasiasi tulaka Yeremia na prison na dibulu ya potopoto, kansi muntu ya ndombe gulusaka yandi.

Yeremia 37 & 38 :1-13

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kidika na Ntwala :

Muntu vanda na Bible kukangula na mukanda ya Yeremia. Beto ta sadila yo na ntangu beto yantika lesu.

Kikuma ya Leso :

Beto vanda nswalu na kuwila Ndinga ya Nzambi. Beto bakisa nde yo fweti salama ata beto tuba nki to sala nki.

Verset ya Kulonguka :

Bankunga 119 :90a (Mfumu), Nge ke salaka mpi mambu mutindu nge ke tubaka tii kuna...

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu :

B-I-B-I-L-A !

O Bible Keke Kieleka

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Bantu ya nkaka yindula nde kana bo buya Ndinga ya Nzambi, yo ta salama ve. Yindula Mfumu Yoyakimi. Yandi buyaka Ndinga ya Nzambi nki mutindu ? (Ee, Yandi yokaka mukanda na yo tiya.) Keti Ndinga ya Nzambi sukaka sambu na yina yandi salaka ? Ikele ve. Nzambi songaka Yeremia kusonika yo diaka, ti kuyika na yo. Beto keke na ndinga yina na baBible na beto bubuyai na mukanda ya Yeremia. III. KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Bubu beto me kuma na Mfumu to Ntotila ya nsuka ya Yuda. Tala mpila yandi mpi buyaka ndinga ya Nzambi. Yandi yindulaka kumanisa yo. Keti yo manaka sambu yandi buyaka yo ? Beto tala. [Moniteur lomba muntu mosi ya keke na Bible kusonga mukanda ya Yeremia.]

Malongi ya nene ya lesu yai (developpement) na banti 5 :

53.1 Sedasiasi yingaka Yoyakini ti salaka kaka mbi. Profete Yeremia songaka yandi nde Nzambi ta pesa bo na maboko ya mfumu ya Babilone.

Tangila bana baverse yai :

Yeremia 37 :1 (Yeremia ke tuba.)

Nabukodonozore, ntotila ya Babilonia, tulaka Sedesiasi...na kuvanda ntotila ya ntoto ya Yuda. Yandi yingaka Yoyakini, mwana ya Yoyakimi.

2 Kansi ata yandi Sedesiasi, ata bantu na yandi ya kimfumu...bo landaka ve mambu ya Mfumu Nzambi songaka mono na kutuba.

6...Mfumu Nzambi...tubaka na mono nde : « Kwenda kusonga ntotila ya Yuda...nde « Basoda ya Ezipte ...ke vutuka na ntoto na bo.

8-9 Ebuna basoda ya Babilonia ta kwisa kuvutuka. Bo ta nwanisa bwala. Bo ta botula yo, ebuna bo ta yoka yo tiya....Bo ta kwisa kaka !

? Yula bana Bana sala bageste to mwa-senete Bana yimba ti kina

53.2 Bo kangaka Yeremia na mambu ya luvunu na bo. Bo tulaka yandi na prison mosi ya mbi, kuyindula nde yina ta kanga ndinga ya Nzambi.

Tangila bana baverse yai :

37 :12 ...mono yindulaka na kubasika na Yeruzalemi na kwenda na ntoto ya Benyamini kubaka bilanga yina ya fami na mono bikilaka mono.

13 Kansi ntangu mono kumaka na Kielo ya Benyamini, mfumu ya basoda ...tubaka na mono nde : "Nge ke zola kutina na basoda ya Babilonia ! »

14 Mono tubaka nde : « Ikele ve ! Mono ke tina ve. » Kansi (yandi) wilaka mono ve. Yandi kangaka mono, ebuna yandi nataka mono na bamfumu na yandi.

15 Bo wilaka mono makasi, bo bulaka mono, bo tulaka mono na nzo...ya...bo vandaka me kumisa boloko.

16...Mono salaka kuna bilumbu mingi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

53.3 Yeremia landaka kusonga mfumu kaka yina ya Nzambi songaka yandi. Mfumu tulaka Yeremia na lupangu ya prison ti pesaka yandi kaka dimpa mosi konso lumbu.

Tangila bana baverse yai :

37 :17 Kilumbu mosi, ntotila Sedesiasi songaka bantu na kunata mono na nzo na yando. Ebuna yandi yulaka mono na kinsweki nde : « Keti Mfumu Nzambi me tuba kima sambu na mono ? » Mono vutulaka nde : »E, Yandi me tuba nde bo ta kanga nge na ntotila ya Babilonia. »

20 « Ntangu yai mfumu, pardo...kuvutula mono diaka ve na nzo ya (boloko yina), kana ve mono ta fwa kuna. »

21 Yo yina Ntotila Sedesiasi songaka bantu bo tula mono na boloko yina vandaka na lupangu ya nzo ya kimfumu. Kuna bo vandaka kupesa mono dimpa mosi konso kilumbu...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

53.4 Bamfumu ya fioti lombaka Sedasiasi kutula Yeremia na dibulu ya potopoto, ebuna Sedasiasi pesaka Yeremia na maboko na bo.

Tangila bana baverse yai :

38 :1 (Bantu ya kosalu ya leta), bo waka mambu ya mono vandaka kutubila bantu nde :

3 « Mfumu Nzambi me tuba...nde : ‘Mono ke pesa bwala yai na maboko ya basoda ya Ntotila ya Babilonia. Bo ta baka yo.’

4 (Bo) kwendaka na kutuba na ntotila nde : « Muntu yai fweti fwa, sambu mambu ya yandi ke tuba ke katula kikesa ya basoda na beto... »

6 Yo yina, bo bakaka mono, bo kulumusaka mono na bansinga na dibulu...Masa vandaka ve nd dibulu yango, kaka potopoto, ebuna mono kotaka na potopoto.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

53.5 Ebedi-Meleki, muntu ya ndombe, lombaka Sedasiasi kuwila Yeremia mawa, ebuna yandi katulaka Yeremia na prison ya mbi yina.

Tangila bana baverse yai :

7 Kansi Ebedi-Meleki, muntu mosi ya nsi ya Etiopia yina vandaka kusala na nzo ya ntotila, yandi waka nde bo me losa mono na dibulu...

8-9 Ebuna Ebedi-Meleki kwendaka kutubila ntotila nde : « Mfumu, bantu yai me sala mbi. Bo me losa Yeremia na dibulu. Yandi ta fwa na nzala kuna. »

10 ...Ntotila songaka Ebedi-Meleki nde : « Baka bantu tatu, beno kwenda kubasisa Yeremia na dibulu... »

11 Ebedi-Meleki bakaka bantu...bo bakaka bilele ya kufwa-kufwa, bo kulumusaka yo na nsinga na dibulu...

12 Ebedi-Meleki tubaka na mono nde : « Tula bilele yai na nsi ya maboko, ebuna lwata bansinga. »...

13 ebuna bo basisaka mono na dibulu. Bo tulaka mono diaka na boloko ... »

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina ><

Kumanisa Malongi :

Mfumu Sedesiasi ti bantu ya sadilaka ti yandi, bo yindulaka nde kana bo tula mutubi ya Nzambi na boloko to na sika ya mpasi, ata kana bo kufwa yandi, ndinga ya Nzambi ta mana. Kansi ndinga ya Nzambi manaka ve, ata bo salaka konso mutindu. Ndinga ya Nzambi lenda mana ve. Bonso beto wila yo.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bakristo, keti beno ke wila Ndinga ya Nzambi ? Keti beno ke tula kutanga to kuwa yo konso lumbu ? Keti beno ke wila yina ya beno kuwa ? Mposo yai, beto sala kuluta ngolo na mambu yina.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kana muntu me yamba Yesu ntete ve, wila nki ndinga ya Nzambi ke tuba sambu na nge :

Nzambi salaka bima yonso. Nzambi kele mbote ti santu, ti kwikama yonso. Yandi ke lunga nde beto kusamba Yandi ti kuwila Yandi ti kulemfuka na Yandi.

Kansi beto me sala mpidina ve. Beto me sola nzila ya beto mosi, nzila ya Nzambi ve. Beto me sala masumu—mbi na meso na Yandi. Beto me pesa Yandi mukongo. Beto ke lunga nde Nzambi kulosa beto na bilungi.

Kansi Nzambi zola beto bantu ya mbi. Yandi tindaka Mwana na Yandi ya kitoko, Yesu Kristo na ntoto yai. Yesu salaka kaka mbote, kansi bantu ya kimpala tulaka Yandi na zulu ya kulunsi. Na lukanu ya Nzambi, Yandi fwaka na sika na beto. Nzambi

tulaka mbi na beto yonso na zulu na Yandi. Yandi ndimaka Mwana na Yandi bonso makabu ya menga ya lenda futa mfuka ya masumu yonso na beto.

Yandi bikalaka ve na lufwa. Yandi nungaka lufwa. Yandi telamaka. Yandi tambula na ntoto diaka, ti bantu mingi monaka Yandi na nima Yandi me telama na lufwa. Na nima ya bilumbu, Yandi tombukaka na zulu. Bubu yai Yandi ke vandaka na diboko ya kibakala ya Tata Nzambi.

Kana muntu zola guluka, Nzambi lomba nde yandi balula ntima, yandi ndima Yesu bonso Mvulusi ti Mfumu. Kana Mpeve ya Nzambi ke bula na ntima na nge, kana nge kwikila Yesu na ntima na nge yonso, nge lenda binga zina na Yandi. Yandi kele mfinama sambu na kugulusa nge. Yandi ta lolula masumu na nge. Yandi ta pesa nge ntima ya zola kulanda Yandi. Kana nge zola landa Yesu tii kuna, nge lenda kwisa na nima ya ecodim bubu yai to konso lumbu. Beto ta vanda na kiese na kusadisa nge.

NSUKA YA LESO 53

Leso 54. Ndola ya nsuka. Yeruzalemi panzanaka.

2 Bantotila 25

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kikuma ya Leso :

Beto bakisa nde beto me sala mbi, yo yina, beto balula ntima, beto kwenda nswalu na Yesu Mvulusi.

Verset ya Kulonguka : Beto baka diaka--

Yezaya 55 :7 Muntu ya mbi kubika nzila na yandi ya mbi, muntu ya nku kubika bangindu na yandi ya nku, bo vutuka na Mfumu Nzambi. Yandi ta wila bo mawa. Bo vutuka na Nzambi na beto. Yandi ke lembaka ve na kulolula. Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso : Kwisa na Yesu Kristo Mawa, Mawa, Kuvanda Mwana-Satana

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me yindula bamfumu mingi. Na nord partie, na Israele, bo yonso kaka mbi. Nzambi tindilaka bo bapofete bonso Elia ti Elisa kupesa bo ndinga na Yandi, kubinga bo kubalula ntima. Kansi bo balula ve. Na nsuka Nzambi pesaka bo ndola. Yandi pesaka capital na bo Samaria na bambeni na bo. Bo kumaka bampika na nsi ya nkaka.

Bantu ya kimfumu ya sud, Yuda, bo monaka yai yonso ya Nzambi pesaka bampangi na bo. Na kati na bo, ndambu bamfumu vutukaka na Nzambi, ti Nzambi wilaka bo mawa. Kansi mingi na kati na bo vandaka mbi. Bo sosaka Nzambi ve. Bo buyaka ndinga ya Nzambi. Bo pesaka mpasi na bapofete ya Nzambi tindaka kusonga bo ndinga na Yandi. Nzambi tindilaka bo ndambu ndola, kansi bo buyaka kubalula ntima. Mawa, mawa, mawa na bo!

III.KULONGA LESO YAI

Kuyantika :

Beto me tuba nde Sedasiasi vandaka mfumu ya nsuka. Kuwa mpila ndola ya nsuka kwisaka. Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

54.1 Mfumu ya Babilone vutukaka, ti basoda na yandi ziungaka Yeruzalemi mvula mosi ti ndambu.

Tangila bana baverse yai :

2 Bantotila 25 :1 Yo yina Nabukodonozore kwisaka na kunwanisa Yeruzalemi bitumba...Bo tungaka camp na bo penepene na bwala, ebuna bo ziungisaka yo...

2 Bo bikaka kuziunga Yeruzalemi tii kuna (mvula mosi ti demi).

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

54.2 Bu madia me mana na bwala, basoda ya Yeruzalemi tinaka. Basoda ya Babilone bedisaka bo.

Tangila bana baverse yai :

25 :3 Na mvula yango ...nzala kotaka mpila be na bwala. Bantu vandaka ata kima ya kudia ve.

4 Ntangu yai, basoda ya Babilonia tobulatobulaka bibaka ya bwala. Basoda yonso ya Yuda tinaka na kati ya mpimpa, ata bantu ya Babilonia vandaka me ziunga bwala...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

54.3 Bo salaka zuzema ya ngolo-ngolo na Sediase. Na nsuka bo kumisaka yandi mpika.

Tangila bana baverse yai :

5-6 Kansi basoda ya Babilonia landaka ntotila Sedesiasi, bo kangaka yandi na nseke...basoda na yandi yonso tinaka yandi...Bo nataka yandi na Ntotila Nabukodonozore...(yandi) sambisaka yandi.

7 Bo fwaka bana ya Sedesiasi na meso na yandi mosi, ebuna yandi mosi bo tobulaka yandi meso. Bo kangisaka yandi miniololo, bo nata yandi na Babilonia.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

54.4 Bo fwaka Yeruzalemi ti Nzo-Nzambi. Bantu bo fwaka kukonda mawa (2 Bansangu 36 :17) to bo kumisaka bampika. Bo bikisaka kaka bansukami.

Tangila bana baverse yai :

9 (Mfumu ya Babilonia) tulaka Nzo-Nzambi tiya, ti nzo ya ntotila, ti banzo ya bantu yonso ya nene ya Yeruzalemi.

10 Basoda na yandi bwisa-bwisaka mpi lupangu ya bwala.

11 (Bo) bakaka bantu yonso yina bikala na bwala, ti bayina kuzaba kusala kisalu mbotembote, ti bayina kwisaka kutina na na ntotila ya Babilonia. Yandi nataka bo na kimpika kuna na Babilonia.

12 Kansi yandi bikisaka bantu ya...bansukami mpenza. Yandi pesaka bo kisalu ya bilanga ya vinu ti ya kubundula ntoto.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

O mawa na Mfumu Sedesiasi ! Mambu ya nsuka yandi monaka—kumona lufwa ya mpasi ya bana na yandi. Kukuma mpika kukonda meso. Aii ! Mawa ! Mbote yandi balulaka ntima, kansi yandi zolaka ve.

O mawa na bwala Yeruzalemi ! Bantu na nge me fwa na nzala ti na mbele. Bambeni me fwa nge yonso ! Nzo-Nzambi ya kitoko na nge, ata yo bo me fwaka. O bantu ya Yeruzalemi, O bantu ya Yuda, mbote beno balulaka ntima ! Mbote beno sosaka Nzambi. Yandi zolaka kulolula beno. Kansi beno buyaka. O, mawa ! Ntangu yai, Nzambi ke kangula nzila nde bambeni kumanisa nge na mpasi ti na nsoni !

Devoir sambu na bakristo :

Beto bakristo kele bantu ya me balula ntima na Yesu. Beto vutuka ve na nzi ya masumu ya ke suka na lufwa. Beto benda bampangi makutu, bo zaba mpila kukwisa na Yesu.

Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge kele bonso Mfumu Sedesiasi. Nge me wa ndinga ya Nzambi mingi, kansi nge me balula ntima ntete ve. Nge ke landa kuzinga na mpila ya nge ya mbi. O, mpangi, balula ntima! Binga Yesu kulolula nge ti kuchanger ntima na nge, kutwadisa nge na nzila ya kieleka.

Kana ve, zaba nde ndola mosi ya ngolo ke kinga nge. Nsuka ya nzila ya masumu kele lufwa, kele bilungi. Kele kuvanda mvu ya mvu na sika ya kele ntama ti Nzambi. Sika yina, Nzambi salaka yo sambu na bantu ve. Yandi salaka yo sambu na Satana ti bawanzio na yandi ya mbi. Kansi kana nge buya Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi, kana nge balula ntima ve, kieleka nge kele kulanda nzila ya Satana. Nsuka na yandi ta vanda zanga ya tiya. Nge zola ve kulanda yandi kuna.

Nsuka ya nzila ya Yesu kele moyo mvu ya mvu ti Tata Nzambi na sika ya kitoko, ya mbote, mpila kutuba yo kele ve.

>|< Kumanisa Malongi :

Nge ta landa nani ? Kana nge ke na mfunu ya lusadisu na mambu yai, beto kele awa na nima ya ecodim konso mposo sambu na kusadisa nge.

NSUKA YA LESO 54

Leso 55. Profete Yeremia dilaka kubwa ya Yeruzalemi.

Bitini ya Mukanda ya Mawa

I. PREPARATION SAMBU NA MONITEUR-

Kikuma ya Leso :

Ata na ntangu ya mpasi, beto bambuka nde Nzambi kele juste ti mbote. Beto tula Yandi ntima.

Verset ya Kulonguka :

Mawa 3 :22 Kuzola Mfumu Nzambi ke zolaka beto, yo ke manaka ve. Mawa na Yandi ke landaka tii kuna.

Nkunga ya kwenda nzila mosi ti leso :

Nani Ke Ngolo ? (Kwikama, Mbote)

II. REVISION

Kuyindula diaka baleso me luta :

Beto me mona ntangu ya mpasi, ya mawa, ya kudila, ya ndola. Kansi Nzambi me manisa ve ti bantu ya Yuda. Bambuka, Nzambi bingaka tata na bo Abrahama sambu na kusakumuna bantu ya bansi yonso. Yandi kele kupesa bo ndola ya ngolo. Kansi bambuka nge, baprofete ya songaka nde mambu yai ya salama, bo mpi tubaka nde Mesia ta kwisa. Bo tubaka nde ntangu ta kwisa nde Mesia ta yala bo. Na lumbu yina, kiese ta vanda mingi. Bo kele kudila ngolo, kansi Nzambi me bika bo ve.

III. KULONGA LESO YAI Kuyantika :

Beto yimba na ntangu ya kiese, kansi beto yimba mpi na ntangu ya mawa, bonso na mafwa. Profete Yeremia, ntima na yandi me fuluka na mawa sambu na kubwa ya bwala na yandi, bwala ya Nzambi. Yandi tulaka mawa na yandi na poesie to na nkunga. Yo kele mukanda ya Mawa na baBible na beto, ti yo landa kaka na nima ya mukanda ya Yeremia.

Malongi ya nene ya leso yai (developpement) na banti 4 :

55.1 Profete Yemie sonikaka mukanda ya poesie ya beto binga Mawa sambu na kudila kubwa ya Yeruzalemi.

Tangila bana baverse yai :

Mawa 1 :1 A bwala Yeruzalemi me kuma bwala ya mpamba...bwala ya kimfumu me kuma bwaka ya kimpika.

1 :8 Yeruzalemi me sala masumu ya mbi mpenza, yo yina yandi me kuma nzanzi...

1 :18 Mfumu Nzambi ke na raison na kusala mutindu yai, sambu (Yeruzalemi) lemfukaka na Yandi ve.

? Yula bana Bana sala bageste to mwa-senete Bana yimba ti kina

55.2 Yeremia bambukisaka bantu nde kubwa ti mpasi yonso kwisaka sambu bo zolaka ve kubika masumu na bo.

Tangila bana baverse yai :

1 :2 ...Mfumu Nzambi me bika yandi yandi kumona mpasi sambu na masumu na yandi mingi...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

55.3 Yandi dilaka mingi nzala ya bantu ntangu basoda ya Babilonia vandaka kuziunga bwala.

Tangila bana baverse yai :

1 :11 Bantu na yandi (Yeruzalemi) ke dila ngolo ntangu bo ke sosa bima ya kudila. Bo ke teka kimvwama na bo sambu na madia, sambu na kuzinga.

2 :11-12 Bana ti bana ya fioti ke fwa ngambu na balabala. Bo ke didila bamama na bo nde : « Wapi madia ? Wapi masa ? »...malembemalembe bo ke fwa na maboko ya bamama na bo.

5 :10 Nzala me yoka beto bonso maladi...

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

55.4 Na mawa yandi bendaka bantu kubambuka mambote ya Nzambi ti kuvutuka na Yandi.

Tangila bana baverse yai :

3 :21-22 Kansi kima mosi mpamba ya mono ke yindula, yina ke tudisa mono diaka ntima, yo yai : Kuzola Mfumu Nzambi ke zolaka beto, yo ke manaka ve. Mawa na Yandi ke landaka tii kuna.

3 :40 Beto tala mbote-mbote banzila na beto, ebuna beto vutuka na Mfumu Nzambi.

? Yula bana

Bana sala bageste to mwa-senete

Bana yimba ti kina

Yeremie dilaka ngolo kubwa ya Yeruzalemi. Kansi Yandi fundaka Nzambi ve. Yandi bakisaka nde yai vandaka nsuka ya masumu na yo. Yandi mpi zabaka nde ata Nzambi me pesa bo ndola ya mpasi, Yandi me vila bo ve. Bo bambuka mambote yonso na Yandi. Bo vutuka na Yandi sambu Yandi sakumuna bo diaka.

Devoir sambu na bakristo :

Mukristo, keti nge ke luta na ntangu ya mpasi na luzingu na nge ? Bambuka mambote ya Nzambi. Tula ntima na Yandi. Bampasi ke vandaka ve tii kuna sambu na beto bakristo. Invitation sambu na bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve, nge kele na raison ya kudila. Nge ke pesa Nzambi mukongo. Kintwadi kele ve na kati ya nge ti Nzambi. Yandi zola nge mingi, kansi Yandi kele na nge makasi. Kana nge kuma na nsuka ya moyo na nge, nge ta mona ve kiese ya Nzambi. Yandi ta yamba nge ve na bwala na Yandi.

Yandi lenda ve yamba nge, sambu nge kele nkwa-masumu. Masumu lenda kota ve na bwala na Yandi. Masumu ta bebisa bwala na Yandi.

Nzambi me sala mpila ya Yandi lenda lolula nge ti katula masumu na nge yonso. Nzila yina kele kuyamba Yesu Kristo, Mwana na Yandi ya mvu ya mvu. Mpidina, lufwa ya Yesu fwaka na zulu ya kulunsi ti kutelama na Yandi, Nzambi ta tanga yo sambu na nge. Yandi ta sukula nge. Yandi ta pesa nge ntima ya mpa, ntima ya zola lemfuka na Yandi. Lumbu mosi, kana ntangu na nge kulunga, Yandi ta yamba nge na kiese na bwala na Yandi. O, kana nge kele ve sur, sur, sur nde nge me yamba Yesu, binga Yandi bubu yai. Kana muntu sosa lusadisua na mambu yina, yandi lenda bikala na nima ya ecodim sambu beto tendula yandi mbote-mbote.

NSUKA YA LESO 55

>|< Kumanisa Malongi :

